

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

щодо річної фінансової звітності

***АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«УКРАЇНСЬКА БІРЖА»***

станом на 31.12.2022

Київ, 2023

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, акціонерам та Біржовій раді АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА».

Розділ 1. ЗВІТ ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ДУМКА

Ми провели аудит фінансової звітності Акціонерного товариства «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» (надалі - АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА», або Біржа), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року, та звіту про сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан компанії на 31 грудня 2022 року, та її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає вимогам закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

ОСНОВА ДЛЯ ДУМКИ

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА) та рішення НКЦПФР № 555 від 22.07.2021 «Про затвердження Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку» та закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 за № 2258-VIII. Нашу відповідальність згідно з МСА викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту.

Ми є незалежними по відношенню до компанії згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними законодавством України до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

СУТТЄВА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ, ЩО СТОСУЄТЬСЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

Ми звертаємо увагу на пункт 2.3 Приміток до фінансової звітності, в якому проводилась оцінка впливу війни з росією та пов'язаних з нею обставин на бізнес компанії. Головним фактором, що впливає на припущення про безперервність діяльності Біржі, є повномасштабне військове вторгнення рф до України, що триває.

При складанні річної фінансової звітності за 2022 р. робиться припущення про можливість безперервної діяльності Біржі з урахуванням того, що після початку війни Біржа працювала в режимі он-лайн та виконувала всі свої зобов'язання до теперішнього часу. Незважаючи на всі ризики, робота Біржі була системною та послідовною. Разом з тим управлінський персонал вважає, що є суттєві невизначеності, пов'язані з дією військового стану в країні та прогнозами щодо зростання інтенсивності бойових дій на фронті, що спричиняє значну невизначеність щодо здатності Біржі, як і інших суб'єктів господарювання, продовжувати свою діяльність на безперервній основі наступні 12 місяців.

Акціонери Біржі не мають наміру ліквідувати підприємство чи припинити його діяльність. Про це свідчить намір Біржі поєднати діяльність оператора організованого ринку капіталу з

діяльністю на товарних ринках, а саме те, що 03 вересня 2021 року Загальні збори акціонерів затвердили нову редакцію Статуту, що передбачає окрім здійснення діяльності на ринках капіталу діяльність Біржі на товарних ринках.

Управлінський апарат розраховує, що реалізація активів і погашення зобов'язань Біржі зможуть відбуватись в ході звичайної операційної діяльності.

Разом з тим управлінський персонал усвідомлює наявність ризиків, що перш за все пов'язані із напруженою військовою ситуацією в країні, що напряму впливає на стан її економіки та діяльність ринку. Також слід зважати на подальшу непередбачуваність розвитку подій.

Дуже суттєвою є невизначеність на фондовому ринку країни в цілому, яка пов'язана як із вищенаведеними факторами, так і з новими вимогами до його учасників, які вже існують або будуть прийняті у зв'язку з набуттям чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів», незважаючи на їх відтермінування. Тому управлінський персонал визнає цю суттєву невизначеність щодо можливості Біржі продовжувати свою діяльність на безперервній основі щонайменше наступні 12 місяців.

Як зазначено в пункті 2.3 Приміток, ці події або умови вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. За винятком питання, викладеного у розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що немає інших ключових питань аудиту, інформацію про які слід відобразити в нашому звіті.

ІНФОРМАЦІЯ, ЩО НЕ Є ФІНАНСОВОЮ ЗВІТНІСТЮ ТА ЗВІТОМ АУДИТОРА ЩОДО НЕЇ

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Річній інформації емітента цінних паперів за 2022 рік (яка включає у складі Звіту керівництва Звіт про корпоративне управління), але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї. Очікується, що Річна інформація емітента цінних паперів за 2022 рік буде надана нам після дати цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомлення з іншою інформацією, зазначеною вище. Це відбувається у разі, якщо така інша інформація буде нам надана. Та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Коли ми ознайомимося регулярною річною інформацією емітентів цінних паперів за 2022 рік, якщо ми дійдемо висновку, що вона містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ТА ТИХ, КОГО НАДІЛЕНО НАЙВИЩИМИ ПОВНОВАЖЕННЯМИ, ЗА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Біржі продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання безперервності діяльності та використовуючи припущення про таку безперервність діяльності як основу для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Біржі. Біржова рада є тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА ЗА АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї окремої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Біржі продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора.
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й

інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Розділ 2. ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Даний звіт складено у відповідності до вимог рішення НКЦПФР № 555 від 22.07.2021 «Про затвердження Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку» та закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 за № 2258-VIII.

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО БІРЖУ

Повне найменування юридичної особи (учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків)	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКА БІРЖА»
Думка аудитора щодо повного розкриття юридичною особою (заявником або учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків) інформації про кінцевого бенефіціарного власника (у разі наявності) та структуру власності	На основі нашого аудиту ніщо не привернуло нашої уваги, що б змусило нас вважати, що Біржа не повністю розкрила інформацію про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності відповідно до вимог, встановлених Положенням про форму та зміст структури власності, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 19 березня 2022 року № 163. Жоден власник не відповідає статусу кінцевого бенефіціарного власника
Інформація про те, чи є суб'єкт господарювання: контролером/учасником небанківської фінансової групи; підприємством, що становить суспільний інтерес	АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» не є контролером/учасником небанківської фінансової групи та не є підприємством, що становить суспільний інтерес.
Інформація про наявність у суб'єкта господарювання материнських/дочірніх компаній	У АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» відсутні материнські/дочірні компанії.
Думка аудитора щодо правильності розрахунку пруденційних показників	На основі нашого аудиту ніщо не привернуло нашої уваги, що б змусило нас вважати, що пруденційні показники Біржі розраховані невірно та не відповідають нормативним значенням, визначеними Рішенням НКЦПФР від 01.10.2015 № 1597.

ВІДПОВІДНІСТЬ РОЗМІРУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ УСТАНОВЧИМ ДОКУМЕНТАМ

Розмір Статутного капіталу АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» станом на 31 грудня 2022 року складає 50 006 000 (п'ятдесят мільйонів шість тисяч) гривень 00 копійок та відповідає установчим документам Біржі, вимогам законодавства України та ліцензійним умовам.

Україна 01033, м.Київ, вул. Сім'ї Прахових, 27, оф. 5;
 Номер в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 1525
 Ідентифікаційний код юридичної особи 24263164
 тел./факс (044) 289-53-80; 289-55-64
 e-mail: director@seya.com.ua

Статутний капітал АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» сформований відповідно до діючого законодавства України та повністю сплачений грошовими коштами.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАЯВНІСТЬ ПОДІЙ ПІСЛЯ ДАТИ БАЛАНСУ, ЯКІ НЕ ЗНАЙШЛИ ВІДОБРАЖЕННЯ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

В АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» були відсутні події після дати балансу, які могли б вплинути на показники фінансової звітності станом на 31.12.2022 року. Інформація Біржею розкрита у Примітці 7.4.

ПОВНОТА ТА ДОСТОВІРНІСТЬ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО СКЛАДУ І СТРУКТУРИ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Інформація про склад та структуру фінансових інвестицій наведено в п.п. 5.3, 5.4, 6.4 Приміток до фінансової звітності. Інформація про склад та структуру фінансових інвестицій розкрита Біржею достовірно та в повному обсязі.

ФАКТИ ТА ОБСТАВИНИ, ЯКІ МОЖУТЬ СУТТЄВО ВПЛИНУТИ НА ДІЯЛЬНІСТЬ

Не встановлено інших фактів та обставин, які можуть суттєво вплинути на діяльність Біржі у майбутньому, ніж ті, що описані в Примітці 7.4 до фінансової звітності.

СТАН КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

На дату підготовки Аудиторського звіту Звіт з корпоративного управління Біржі ще не було складено. Коли ми ознайомимося зі Звітом з корпоративного управління, якщо ми дійдемо висновку, що він містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО АУДИТОРСЬКУ ФІРМУ

Аудиторська перевірка виконана **ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ААН «СЕЙЯ-КІРШ-АУДИТ»**, яке включене до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності за номером реєстрації 1525.

Ідентифікаційний код юридичної особи 24263164.

Веб-сторінка: <https://seya.com.ua>

Місцезнаходження ТОВ «ААН «СЕЙЯ-КІРШ-АУДИТ»: 01033, м. Київ, вул. Сім'ї Прахових, 27, оф. 5, тел./факс 289-53-80, 289-55-64.

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО УМОВИ ДОГОВОРУ

Аудиторська перевірка проведена на підставі Договору №0501/22 від 05.01.2022 з 14.02.2023 по 04.04.2023. Аудит фінансової звітності здійснювався командою із завдання в кількості трьох осіб на чолі з партнером із завдання. Партнером із завдання з аудиту (ключовим партнером з аудиту), результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Зацерковна Тетяна Миколаївна (номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 100857).

Партнер із завдання з аудиту

Генеральний директор
ТОВ «ААН «СЕЙЯ-КІРШ-АУДИТ»

Зацерковна Т.М.

Здоріченко І.І.

ДАТА СКЛАДАННЯ АУДИТОРСЬКОГО ЗВІТУ
04.04.2023

Україна 01033, м.Київ, вул. Сім'ї Прахових, 27, оф. 5;
Номер в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 1525
Ідентифікаційний код юридичної особи 24263164
тел./факс (044) 289-53-80; 289-55-64
e-mail: director@seya.com.ua

ДОДАТКИ

Підприємство Акціонерне товариство "Українська біржа" Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ
Територія Шевченківський район, м.Київ за КАТОТТГ ¹
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство за КОПФГ
Вид економічної діяльності Управління фінансовими ринками за КВЕД
Середня кількість працівників ² 16

КОДИ		
2023	01	01
36184092		
UA80000000001078669		
230		
66.11		

Адреса, телефон вулиця Тропініна, буд. 7-Г, ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ р-н, м. КИЇВ, 04107, Україна

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2022** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	11 755	14 167
первісна вартість	1001	14 411	17 922
накопичена амортизація	1002	2 656	3 755
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	50	219
первісна вартість	1011	5 184	5 688
знос	1012	5 134	5 469
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 905	2 313
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	13 710	16 699
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	24	34
виробничі запаси	1101	24	34
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	144	127
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 754	1 761
з бюджетом	1135	174	176
у тому числі з податку на прибуток	1136	173	173
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	210	219
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 752	13 396
Поточні фінансові інвестиції	1160	18 695	12 757
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 865	2 765
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	3 865	2 765
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	39 618	31 235
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	53 328	47 934

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	50 006	50 006
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	314	307
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	389	389
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1 189)	(5 695)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	49 520	45 007
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	-	175
довгостроковими зобов'язаннями	1615	191	193
товари, роботи, послуги	1620	88	-
розрахунками з бюджетом	1621	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1625	-	-
розрахунками зі страхування	1630	-	-
розрахунками з оплати праці	1635	1	2
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1650	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1660	656	920
Поточні забезпечення	1665	-	-
Доходи майбутніх періодів	1670	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1690	2 872	1 637
Інші поточні зобов'язання	1695	3 808	2 927
Усього за розділом III	1700	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	53 328	47 934

Керівник

Єршов Артемій Михайлович

Головний бухгалтер

Бажкова Ольга Іванівна

1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ДИРЕКТОР

ІВАНЧЕНКО І.І.

Прізвище Акціонерне товариство "Українська біржа"

Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ

КОДИ		
2023	01	01
36184092		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за Рік 2022 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 378	2 389
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	2 378	2 389
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	12 770	13 386
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(8 929)	(7 559)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(12 991)	(872)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	7 344
збиток	2195	(6 772)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	414	226
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	1 881	1 508
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(29)	(7)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(29)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	9 042
збиток	2295	(4 506)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	9 042
збиток	2355	(4 506)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	(11)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	(7)	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(7)	(11)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(7)	(11)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(4 513)	9 031

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	41	349
Витрати на оплату праці	2505	3 646	3 154
Відрахування на соціальні заходи	2510	797	689
Амортизація	2515	1 474	1 052
Інші операційні витрати	2520	15 991	3 223
Разом	2550	21 949	8 467

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Серій Артемій Михайлович

Головний бухгалтер

Бажкова Ольга Іванівна

ДИРЕКТОР

"СЕРВІС АУДИТ СЕРВІС-КІРШ-АУДИТ"

Ідентифікаційний номер 360163164

ЗАПОРІЧЕНКО І.І.

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2022** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	787	707
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 694	1 866
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	30	149
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	712	504
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(2 477)	(1 224)
Праці	3105	(2 762)	(2 321)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(782)	(667)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(845)	(788)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(176)	(26)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(669)	(762)
Витрачання на оплату авансів	3135	(3 060)	(3 978)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(1 957)	(1 946)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-8 660	-7 698
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	5 720	19 435
необоротних активів	3205	-	435
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	2 155	1 996
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	1 050

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(20 691)
необоротних активів	3260	(-)	(4 546)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(475)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	7 875	-2 796
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	9 000
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(358)	(259)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-358	8 741
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-1 143	-1 753
Залишок коштів на початок року	3405	3 865	5 597
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	43	21
Залишок коштів на кінець року	3415	2 765	3 865

Керівник

Єршов Артемій Михайлович

Головний бухгалтер

Handwritten signature of O. I. Bajkova

Бажкова Ольга Іванівна

ДИРЕКТОР

«Сейв-Кірс-Аудит»

ІРІЧЕНКО І.І.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295		(7)	-	-	(4 506)	-	-	(4 513)
Залишок на кінець року	4300	50 006	307	-	389	(5 695)	-	-	45 007

Керівник

Єршов Артемій Михайлович

Головний бухгалтер

Бажкова Ольга Іванівна

ДИРЕКТОР

«Сейя-Кірш-аудит»

ЗДОРІЧЕНКО І. І.

код 24263164

ПРИМІТКИ

до річної фінансової звітності **АТ «Українська біржа» станом на 31.12.2022 р.**

Загальні відомості

Повне та скорочене найменування: Акціонерне товариство «УКРАЇНСЬКА БІРЖА», АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА»

Код за ЄДРПОУ 36184092

Дата державної реєстрації: 02 жовтня 2008 року

Місцезнаходження: 04107, м. Київ, вул. Тропініна, буд. 7-Г

Організаційно-правова форма: акціонерне товариство

Розмір статутного капіталу: 50 006 000 (П'ятдесят мільйонів шість тисяч гривень 00 коп.) гривень

Країна реєстрації: Україна

Офіційна сторінка в Інтернеті, на якій доступна інформація про Біржу:

<http://www.uk.ua>

Адреса електронної пошти: info@uk.ua

Звітний період: 2022 рік

1. Загальна інформація

1.1. Інформація про Біржу

Акціонерне товариство «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» (далі – Біржа) було зареєстровано 02 жовтня 2008 року відповідно до чинного законодавства України як Відкрите акціонерне товариство «УКРАЇНСЬКА БІРЖА». На виконання вимог Закону України «Про акціонерні товариства», за рішенням Загальних зборів акціонерів, які відбулися 30 вересня 2010 року, Відкрите акціонерне товариство «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» перейменоване на Публічне акціонерне товариство «УКРАЇНСЬКА БІРЖА», про що внесені зміни до ЄДР 06 жовтня 2010 року. Загальними зборами акціонерів Публічного акціонерного товариства «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» 20 квітня 2018 року було прийнято рішення змінити тип акціонерного товариства з «публічного» на «приватне» та змінити найменування Біржі на Акціонерне товариство «УКРАЇНСЬКА БІРЖА», про що внесені зміни до ЄДР 05 червня 2018 року.

Біржа діяла на підставі ліцензії на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, виданої Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку серія АВ № 440440 від 16 грудня 2008 року, строк дії ліцензії з 16 грудня 2008 року до 16 грудня 2018 року, яку було переоформлено у зв'язку зі зміною найменування на ліцензію серії АГ № 399339 від 22 жовтня 2010 року.

З 16 грудня 2018 року до 30 червня 2021 року Біржа здійснювала діяльність на підставі ліцензії, виданої Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку

за рішенням № 667 від 27 вересня 2018 року на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку, термін дії ліцензії з 16 грудня 2018 року – необмежений.

На виконання вимог пункту 18 розділу XIII Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23 червня 2021 року № 420 ліцензію на професійну діяльність на ринку цінних паперів – діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку змінено на професійну діяльність на ринках капіталу – клірингову діяльність з визначення зобов'язань та професійну діяльність на ринках капіталу з організації торгівлі фінансовими інструментами, у межах якої передбачені такі види діяльності:

а) діяльність з організації торгівлі цінними паперами на регульованому фондовому ринку;

б) діяльність з організації укладання деривативних контрактів на регульованому ринку деривативних контрактів;

в) діяльність з організації торгівлі цінними паперами на фондовому багатосторонньому торговельному майданчику;

г) діяльність з організації укладання деривативних контрактів на багатосторонньому торговельному майданчику деривативних контрактів;

Основним видом діяльності Біржі є управління фінансовими ринками, зокрема, організація торгівлі на ринку ринках капіталу (код КВЕД 66.11). Також важливим напрямом діяльності Біржі є постачання інформації щодо біржових торгів зовнішнім користувачам (код КВЕД 63.11).

Середня чисельність працівників станом на 31.12.2022 року становить 15 осіб.

Згідно зі Статутом метою діяльності Біржі є одержання прибутку в інтересах Біржі та її акціонерів від надання послуг на організованих ринках капіталу та організованих товарних ринках, провадження іншої діяльності відповідно до чинного законодавства, створення умов для розвитку інфраструктури ринків капіталу та організованих товарних ринків, забезпечення організаційно-технічних умов для укладення правочинів щодо активів, допущених для торгів на відповідному організованому ринку, оператором якого є Біржа, здійснення клірингу та забезпечення ефективного обслуговування учасників торгів.

Станом на 31.12.2022 р. Статутний капітал Біржі складає 50 006 000 гривень.

1.2. Інформація про операційне середовище

Діяльність Біржі протягом звітного періоду проходила в складних умовах, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації. Наслідки повномасштабного нападу Росії завдають значних втрат економіці України та створюють суттєвий проінфляційний тиск. У грудні бізнес погіршив очікування щодо своєї економічної діяльності через ускладнення безпекової ситуації. Негативний вплив повномасштабної війни на пропозицію товарів, наявні логістичні проблеми, подальше руйнування енергетичних потужностей та зниження реальних доходів населення стримують відновлення економіки та зумовлюють погіршення очікувань підприємств усіх секторів. Про це свідчить індекс очікувань ділової активності (ЮДА), який НБУ

розраховує щомісяця, за виключенням вимушеної перерви в березні–травні цього року. Індекс очікувань ділової активності (вимірювання щомісяця проводить НБУ) знизився до 42,1 у грудні 2022 року (42,7 – у листопаді, 44,9 – у жовтні). Більшість підприємств, що беруть участь в опитуваннях, очікують подальшого зростання цін і тарифів на власну продукцію/послуги через здорожчання закупівельних цін і цін підрядників. Як і раніше, підприємства всіх секторів налаштовані на подальше скорочення загальної чисельності працівників, найбільше – в секторі будівництва.

Споживча інфляція в Україні у грудні пришвидшилася за оцінками НБУ, проте ймовірно була нижчою за жовтневий прогноз НБУ. Інфляційний тиск зберігався через наслідки війни, зокрема й дефіциту електроенергії. Натомість інфляцію стримували розширення пропозиції продуктів харчування, зміцнення готівкового курсу гривні, стабілізація інфляційних очікувань та незмінні тарифи на ЖКП. Дефіцит електроенергії продовжував обмежувати економічну активність у грудні. Переважна більшість підприємств скоротили виробництво, хоча частина змогла стабілізувати роботу завдяки засобам автономного енергоживлення, зміні годин роботи або отриманню електроенергії під виробничі потреби. Втім, це підвищило їх виробничі витрати. Перебої з електроенергії та сезонне послаблення ринку праці зумовили скорочення попиту та пропозиції на ринку робочої сили. Працевлаштування та нестача коштів лишаються основними проблемами внутрішніх та зовнішніх переселенців. Надолуження видатків у грудні призвело до збільшення дефіциту державного бюджету (без урахування грантів). За рік дефіцит рекордно розширився – до 1391 млрд грн без урахування грантів. Основними джерелами фінансування дефіциту були міжнародна допомога, а також викуп ОВДП з боку НБУ. Надходження міжнародної допомоги сприяло відновленню профіциту поточного рахунку та припливу капіталу за фінансовим рахунком. У результаті в листопаді резерви збільшилися майже до 28 млрд. дол. та продовжили зростати у грудні 2022 р. Вартість гривневих ресурсів надалі поступово зростає, реагуючи на утримання високої облікової ставки з червня. Проте дію трансмісійного механізму суттєво сповільнює значний профіцит ліквідності банківської системи. Попри певне покращення співвідношення попиту та пропозиції на валютному ринку наприкінці грудня, у цілому в грудні попит на валюту збільшився переважно за рахунок імпортерів енергоресурсів.

З 8 серпня Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) скасувала практично всі обмеження на здійснення операцій на ринках капіталу та організованих товарних ринках, які було введено з початком війни. Разом з тим обмеження, що діяли з 24 лютого, негативно вплинули на роботу фондового ринку та на фінансові показники його учасників.

Протягом 2022 р. загальний обсяг торгів на Біржі склав 16 008 10, 99 грн., а загальна кількість угод – 204 044.

Річні Загальні збори акціонерів Біржі за підсумками діяльності у 2021 році були скликані 23.12.2022 та відбулися дистанційно. Відповідно до Тимчасового порядку скликання та проведення загальних зборів, затвердженого Рішенням НКЦПФР 16.04.2020 № 196, рішення загальних зборів вважається прийнятим з моменту складання протоколу про підсумки голосування. Таким чином, дата проведення

підрахунку голосів та складання протоколів про підсумки голосування є 29.12.2022. Усі рішення порядку денного Зборів були прийняті одногосно.

2. Загальні основи формування фінансової звітності

2.1. Основи складання та представлення фінансової звітності

Річна фінансова звітність АТ «Українська біржа» (далі – Біржа) є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірного подання фінансової інформації про Біржу, яка має задовольняти інформаційні потреби широкого кола користувачів та бути корисною для нинішніх та потенційних інвесторів, позикодавців та інших кредиторів у прийнятті рішень про надання Біржі фінансових ресурсів.

Біржа надає комплект річної фінансової звітності, форма та зміст якого відповідають вимогам МСБО, та який містить розкриття найбільш суттєвої інформації щодо діяльності Біржі протягом 2022 року.

Концептуальною основою річної фінансової звітності Біржі є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Концептуальну основу фінансової звітності, Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО) в редакції, що відповідає офіційно оприлюдненій на веб-сайті Міністерства фінансів України станом на 01.01.2022 р.

При складанні річної фінансової звітності АТ «Українська біржа» ставить за мету послідовно застосовувати обрані основні засади облікової політики при здійсненні господарських операцій для співставлення фінансової звітності за різні періоди.

Господарські та фінансові операції відображаються в облікових регістрах в тому звітному періоді, в якому вони були здійснені. Бухгалтерський облік за принципом нарахування описує наслідки операцій та інших подій та обставин для економічних ресурсів Біржі, та вимоги до цього у періодах, у яких такі наслідки сталися, навіть якщо отримання грошових коштів та їх сплата відбуваються в іншому періоді. Підставою для відображення в обліку господарських операцій є первинні документи в паперовому або електронному вигляді.

При підготовці річної фінансової звітності Біржа керувалась вимогами національних законодавчих та нормативних актів у частині, що не суперечить вимогам МСФЗ щодо організації та ведення бухгалтерського обліку, а також складання фінансової звітності.

Управлінський персонал Біржі несе відповідальність за складання річної фінансової звітності згідно з вищезазначеною концептуальною основою. Управлінський персонал також несе відповідальність за такий внутрішній контроль, який він визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання такої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилок.

Річна фінансова звітність АТ «Українська біржа» за 2022 рік є звітністю загального призначення.

Біржа не приймає рішення щодо оприлюднення фінансової звітності, оскільки розкриття інформації щодо її діяльності прямо передбачено чинним законодавством України.

Ця річна фінансова звітність затверджена до випуску Головою Правління АТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» 13 лютого 2023 року.

2.2. Функціональна валюта та валюта надання даних фінансової звітності

Функціональною валютою Біржі є українська гривня, яка, маючи статус національної валюти України, найкращим чином відображає економічний зміст більшості операцій, що проводить Біржа та пов'язаних з цим обставин, що впливають на її діяльність. Українська гривня є також валютою надання даних річної фінансової звітності. Всі показники річної фінансової звітності округлюються до цілих тисяч гривень.

2.3. Припущення про безперервність діяльності

Головним фактором, що впливає на припущення про безперервність діяльності Біржі, є повномасштабне військове вторгнення РФ до України, що триває. НКЦПФР на позачерговому засіданні 24 лютого тимчасово з 11:00 24 лютого 2022 року зупинив розміщення, обіг та викуп всіх цінних паперів, а також проведення операцій в системі депозитарного обліку та системах клірингового обліку осіб, які провадять клірингову діяльність, окрім проведення операцій, необхідних для здійснення Національним банком монетарної та грошово-кредитної політики і Міністерством фінансів операцій з обслуговування державного боргу. З 8 серпня Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) скасувала практично всі обмеження на здійснення операцій на ринках капіталу та організованих товарних ринках, які було введено з початком війни. Разом з тим обмеження, що діяли з 24 лютого, негативно вплинули на роботу фондового ринку та на фінансові показники його учасників.

При складанні річної фінансової звітності за 2022 р. робиться припущення про можливість безперервної діяльності Біржі з урахуванням того, що після початку війни Біржа працювала в режимі он-лайн та виконувала всі свої зобов'язання до теперішнього часу. Незважаючи на всі ризики, робота Біржі була системною та послідовною. Разом з тим управлінський персонал вважає, що є суттєві невизначеності, пов'язані з дією військового стану в країні та прогнозами щодо зростання інтенсивності бойових дій на фронті, що спричиняє значну невизначеність щодо здатності Біржі, як і інших суб'єктів господарювання, продовжувати свою діяльність на безперервній основі наступних 12 місяців.

Акціонери Біржі не мають наміру ліквідувати підприємство чи припинити його діяльність. Про це свідчить намір Біржі поєднати діяльність оператора організованого ринку капіталу з діяльністю на товарних ринках, а саме те, що 03 вересня 2021 року Загальні збори акціонерів затвердили нову редакцію Статуту, що передбачає окрім здійснення діяльності на ринках капіталу діяльність Біржі на товарних ринках.

Управлінський апарат розраховує, що реалізація активів і погашення зобов'язань Біржі зможуть відбуватись в ході звичайної операційної діяльності.

Разом з тим управлінський персонал усвідомлює наявність ризиків, що перш за все пов'язані із наявністю військового положення в країні, що напряду впливає на стан її економіки та діяльність ринку. Також слід зважати на подальшу непередбачуваність розвитку подій.

Дуже суттєвою є невизначеність на фондовому ринку країни в цілому, яка пов'язана як із вищенаведеними факторами, так і з новими вимогами до його учасників, які вже існують або будуть прийняті у зв'язку з набуттям чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів», незважаючи на їх відтермінування. Тому управлінський персонал визнає цю суттєву невизначеність щодо можливості Біржі продовжувати свою діяльність на безперервній основі щонайменше наступні 12 місяців.

2.4. Концепція суттєвості у фінансовій звітності

Концепція суттєвості у фінансовій звітності визначається в МСБО 1. Суттєвою є інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності. Цей принцип застосовується Біржею стосовно розкриття фінансової інформації, яке має забезпечити надання користувачам всієї інформації з достатньою деталізацією про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі.

Під час розкриття аналітичної інформації у фінансовій звітності окремо розкривається інформація:

- про показники статей балансу якщо вони перевищують 5 відсотків підсумку балансу;
- про статті звіту про фінансові результати якщо вони перевищують 5 відсотків від суми чистого доходу від реалізації робіт та послуг;
- про основні статті звіту про рух грошових коштів з розкриттям основних напрямів витрачання грошових потоків;
- про рух власного капіталу, якщо цей показник перевищує 5 відсотків від розміру власного капіталу.

2.5. Економічні ресурси та вимоги

Річна фінансова звітність надає інформацію про фінансовий стан Біржі, а саме інформацію про її економічні ресурси. Фінансова звітність також надає інформацію про наслідки операцій та інших подій, що змінюють економічні ресурси Біржі.

Зміни в економічних ресурсах Біржі виникають внаслідок фінансових результатів діяльності Біржі та внаслідок інших подій або операцій, таких як випуск боргових інструментів або інструментів власного капіталу, що розкривається в Примітках до фінансової звітності. Рух минулих грошових потоків також важливий для аналізу операційної, фінансової та інвестиційної діяльності Біржі та дозволяє

оцінити її ліквідність, платоспроможність та пояснити іншу інформацію про фінансові результати.

Суттєвого зростання економічних ресурсів Біржі протягом звітного періоду не відбулось у зв'язку з початком військових дій та невизначеністю загальної ситуації для інвесторів.

Управлінський персонал Біржі контролює та аналізує використання наявних економічних ресурсів Біржі, вживає заходів для захисту цих ресурсів від несприятливої дії військових та економічних чинників на зразок змін у цінах та технологічних змін, а також забезпечення дотримання Біржею чинних законів, нормативно-правових актів і положень діючих договорів.

3. Суттєві положення облікових політик

Слід зазначити, що положення облікових політик Біржі приймалися в мирний час без урахування ситуації, що склалась після вторгнення Російської Федерації на територію України та її впливу на облікові політики Біржі.

3.1. Основи оцінки, що застосовується при складанні фінансової звітності

Річна фінансова звітність Біржі складається на основі історичної (первісної) вартості (включаючи амортизовану собівартість) та поточної (переоціненої) вартості.

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання віддзеркалює оцінки майбутніх грошових потоків, дисконтовані за ставкою, визначеною при первісному визнанні. Історична собівартість активу при його придбанні або створенні це вартість витрат, здійснених при придбанні або створенні активу, що складається з компенсації, сплаченої для придбання чи створення активу, та витрат на операцію. Історична собівартість зобов'язання це вартість компенсації, отриманої за прийняття або взяття зобов'язання за вирахуванням витрат на операцію.

Оцінки за поточною вартістю надають грошову інформацію про активи, зобов'язання та відповідні доходи й витрати з використанням інформації, що оновлюється для відображення умов станом на дату оцінки. До основ оцінки за поточною вартістю належать: справедлива вартість, вартість при використанні для активів і вартість виконання для зобов'язань та поточна собівартість.

Інформація щодо вартості при використанні для активів і вартість виконання для зобов'язань використовується для оцінювання перспектив майбутніх чистих грошових надходжень.

Оцінка справедливої вартості здійснюється з використанням методів оцінки фінансових інструментів, базуючись на МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Передбачувана справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

3.2. Застосування нових та переглянутих МСФЗ

При підготовці річної фінансової звітності за 2022 рік Біржа застосувала всі переглянуті стандарти та інтерпретації, які мають відношення до її діяльності та є

обов'язковими для застосування при складанні звітності. Біржа застосовує нові стандарти лише після набуття ними чинності.

Нижче зазначено нові стандарти/зміни та роз'яснення, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації фінансової звітності Біржі.

З 1 січня 2022 року набрали чинності поправки до шести чинних міжнародних стандартів фінансової звітності: МСБО 16 «Основні засоби»; МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»; МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»; МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»; МСБО 41 «Сільське господарство» та МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Протягом звітного року Біржа не купувала ОЗ, тому нововведення до МСБО 16 не застосовувались. Уточнення до МСБО 37 також не вплинули на фінансові показники Біржі. МСФЗ 3 та МСБО 41 не мають відношення до діяльності Біржі. Уточнення до МСФЗ 9 стосуються обміну борговими інструментами, подібних операцій Біржа протягом звітного року не проводила. Уточнення до МСФЗ 1 стосуються дочірніх компаній та консолідованої звітності, що також відсутнє у річній звітності за 2022 рік.

Біржа прийняла до уваги роз'яснення МСБО 1 «Подання фінансової звітності» щодо довгострокових зобов'язань та концепції суттєвості та поправки до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових політиках та помилки» щодо бухгалтерських оцінок. Дострокове застосування цих змін не проводилось.

Підстав для застосування нововведень до МСБО «Податки на прибуток» та МСФЗ 17 «Страхові контракти» у звітному році не було. Також були відсутні операції щодо продажу із зворотною орендою, дострокового застосування МСФЗ 16 «Оренда» не було. Біржа прийняла до уваги необхідність застосування поправок до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» у разі її складання.

З 1 січня 2021 р. набув чинності наказ Мінфіну від 13.11.20 р. № 709, яким затверджено переклад Таксономії фінансової звітності за МСФЗ (далі – Таксономія), випущеної Фондом міжнародних стандартів фінансової звітності (м. Лондон, Велика Британія). Фінансова звітність на основі Таксономії складається та подається в єдиному електронному форматі із застосуванням розширюваної мови ділової звітності (XBRL). Біржа не надала до НКЦПФР фінансову звітність за 2021 рік та проміжну фінансову звітність за 1 кв., 1 півріччя та 9 місяців 2022 р. у форматі XBRL у зв'язку з відсутністю електронного формату Таксономії UA XBRL МСФЗ 2021 для використання суб'єктами звітування при складанні фінансової звітності в електронному форматі за 2021 рік та проміжної фінансової звітності в 2022 році, що напряму пов'язано із початком військових дій в країні.

У минулому році, 6 лютого, схвалено електронний формат Таксономії UA МСФЗ XBRL 2021 року (v.1.1) для подальшого використання під час складання фінансової звітності в електронному форматі за 2021 рік, проміжної фінансової звітності у 2022 році та річної звітності за 2022 рік.

Зміни в МСФЗ, які набирають чинності:

Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу за поточний період, Біржею не застосовувались.

Зміни, що набудуть чинності з 1 січня 2023 року:

–МСБО 1 «Подання фінансової звітності»

Поправки роз'яснюють критерій у МСБО 1 для класифікації зобов'язання як довгострокового: вимога до суб'єкта господарювання мати право відкласти погашення зобов'язання принаймні на 12 місяців після звітного періоду.

Сутність поправок:

- уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо у організації є право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців, а право компанії на відстрочку розрахунків має існувати на кінець звітного періоду;

- класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від імовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом - на класифікацію не впливають наміри чи очікування керівництва щодо того, чи компанія реалізує своє право на відстрочку розрахунків;

- роз'яснення впливу умов кредитування на класифікацію - якщо право відстрочити врегулювання зобов'язання залежить від виконання організацією певних умов, то дане право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо організація виконала ці умови на дату закінчення звітного періоду. Організація повинна виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше; і

- «урегулювання» визначається як погашення зобов'язань грошовими коштами, іншими ресурсами, що представляють собою економічні вигоди, або власними дольовими інструментами, які класифікуються як капітал.

- МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації 2 «Формування суджень про суттєвість»

Поправки включають:

Заміна вимог до розкриття «основних положень» облікової вимогою розкривати «суттєві положення» облікової політики; і

Додавання керівництва про те, як слід застосовувати концепцію суттєвості при прийнятті рішень щодо розкриття облікової політики.

Інформація про облікову політику є суттєвою, якщо, розглядаючи разом з іншою інформацією, включеною до фінансової звітності, вона за обґрунтованими очікуваннями могла б вплинути на рішення, які основні користувачі фінансової звітності загального призначення роблять на основі цієї звітності.

Хоча операція, інша подія або умова, з якою пов'язана інформація про облікову політику, може бути суттєвою (сама по собі), це не обов'язково означає, що відповідна інформація про облікову політику є суттєвою для фінансової звітності. Розкриття несуттєвої інформації про облікову політику може бути прийнятним, хоч і не вимагається.

- МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки».

До появи цих поправок, МСФЗ 8 включав визначення облікової політики та визначення зміни у бухгалтерських оцінках. Поєднання визначення одного поняття (облікова політика) з іншим визначенням змін (зміна у бухгалтерських оцінках) приховує різницю між обома поняттями.

Щоб зробити цю відмінність більш ясною, Рада з МСФЗ вирішила замінити визначення зміни у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок.

Поправки замінюють визначення змін у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок. Згідно з новим визначенням, бухгалтерські оцінки - це «грошові суми у фінансовій звітності, оцінка яких пов'язана з невизначеністю» Компанія здійснює бухгалтерську оцінку задля досягнення мети, поставленої в облікової політиці. Виконання бухгалтерських оцінок включає використання суджень чи припущень з урахуванням останньої доступної надійної інформації.

Ефекти зміни вихідних даних або методу оцінки, використаних для виконання бухгалтерської оцінки, є змінами в бухгалтерських оцінках, якщо вони не є результатом виправлення помилок попереднього періоду.

- МСБО 12 «Податки на прибуток»

Операція, яка не є об'єднанням бізнесів, може призвести до початкового визнання активу та зобов'язання та на момент її здійснення не впливати ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток. Наприклад, на дату початку оренди орендар, як правило, визнає зобов'язання з оренди та включає ту саму суму у початкову вартість активу у формі права користування. Залежно від застосовного податкового законодавства при первісному визнанні активу та зобов'язання щодо такої операції можуть виникнути рівновеликі оподатковувані та тимчасові різниці, що віднімаються. Звільнення, передбачене пунктами 15 і 24, не застосовується до таких тимчасових різниць, і тому організація визнає відкладене податкове зобов'язання та актив, що виникло.

Як що застосовується поправка вперше, то повинно застосовуватися на дату початку самого раннього з представлених порівняльних періодів:

(а) визнати відстрочений податковий актив – тією мірою, в якій є ймовірним наявність у майбутньому оподатковуваного прибутку, проти якого можна зарахувати цю від'ємну тимчасову різницю,

відкладене податкове зобов'язання щодо всіх тимчасових різниць, що віднімаються та оподатковуються, пов'язаних:

(i) з активами у формі права користування та зобов'язаннями з оренди; і

(ii) з визнаними зобов'язаннями щодо виведення об'єктів з експлуатації, відновлення навколишнього середовища та аналогічними зобов'язаннями та із сумами цих зобов'язань, включених до первісної вартості відповідного активу;

(b) визнати сумарний ефект первинного застосування цих поправок як коригування вступного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, залежно від ситуації) на зазначену дату.

Зміни, що набудуть чинності з 1 січня 2024 року

- МСФЗ 16 «Оренда»

У вересні 2022 року Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB) випустила документ «Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді», який вносить зміни до МСФЗ 16 «Оренда» додаванням параграфу 102А.

Якщо операція продажу з зворотною орендою кваліфікується як операція продажу згідно з МСФЗ 15 "Виручка за договорами з клієнтами", продавець-орендар повинен згодом оцінити своє зобов'язання з оренди за операцією продажу з зворотною орендою таким чином, щоб не визнавати прибуток або збиток, пов'язаний з правом користування, яке він зберігає.

Правки встановлюють наступне:

- Зобов'язання з оренди, первісно визнане продавцем-орендарем за операцією продажу з подальшою орендою, включає змінні орендні платежі, які не залежать від індексу або ставки, якщо їх можна обґрунтовано оцінити. Різниця між фактично здійсненими змінними орендними платежами та оціненими змінними орендними платежами, визнаними як частина первісного орендного зобов'язання, визнається у прибутку чи збитку в періоді, в якому вони були понесені.

- Якщо оренда не є частиною операції продажу з подальшою орендою, зобов'язання з оренди не включають такі змінні платежі, які натомість відносяться на

витрати у складі прибутку чи збитку в тому періоді, в якому відбувається подія або умова, що спричиняє такі платежі.

Продавець-орендар застосовує ці зміни для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 р. або пізніше 1 січня 2024 року. Допускається дострокове застосування. Якщо продавець-орендар застосовує ці поправки для більш раннього періоду, він повинен розкрити цей факт. Продавець-орендар застосовує зобов'язання з оренди при продажу та зворотній оренді (див. параграф В1Г) ретроспективно відповідно до МСБО 8 до операцій з продажу та зворотної оренди операцій, укладених після дати першого застосування.

- МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації 2 «Формування суджень про суттєвість»

У жовтні 2022 року Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО) випустила стандарт "Довгострокові зобов'язання з певними умовами", який вніс зміни до МСБО 1 "Подання фінансової звітності". Поправки вдосконалили інформацію, яку надає компанія, коли її право відкласти погашення зобов'язання принаймні на дванадцять місяців залежить від дотримання ковенантів. Поправки також стали відповіддю на занепокоєння зацікавлених сторін щодо класифікації такого зобов'язання як поточного або довгострокового.

Відповідно до поправок на класифікацію зобов'язання як поточного або довгострокового впливають лише ті ковенанти, які компанія повинна виконати на звітну дату або до неї.

Ковенанти, яких компанія повинна дотримуватися після звітної дати (тобто майбутні ковенанти), не впливають на класифікацію зобов'язання на цю дату. Однак, якщо довгострокові зобов'язання підлягають виконанню в майбутньому, компанії тепер повинні будуть розкривати інформацію, яка допоможе користувачам зрозуміти ризик того, що ці зобов'язання можуть бути погашені протягом 12 місяців після звітної дати.

Поправки також роз'яснюють, як компанія класифікує зобов'язання, яке може бути погашене власними акціями, наприклад, конвертований борг.

Якщо зобов'язання включає опціон контрагента на конвертацію, який передбачає передачу власних дольових інструментів компанії, опціон на конвертацію визнається або як капітал, або як зобов'язання, окремо від основного зобов'язання згідно з МСФЗ (IAS) 32 "Фінансові інструменти: Подання". Рада з МСФЗ роз'яснила, що коли компанія класифікує основне зобов'язання як поточне або довгострокове, вона може ігнорувати лише ті опціони на конвертацію, які визнаються як власний капітал.

Наразі Правління Біржі продовжує оцінювати вплив цих стандартів на фінансову звітність Біржі. Передбачається незначний вплив цих стандартів на фінансову звітність.

3.3. Загальні положення облікових політик

3.3.1. Основи формування облікових політик

Біржа застосовує облікові політики як конкретні принципи, основи, домовленості та правила при складанні та поданні фінансової звітності. Такі облікові політики мають надати змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики Біржа застосовує, якщо вплив їх застосування є суттєвим.

Біржа обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов.

Облікова політика Біржі розробляється та затверджується Головою Правління відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСБО та МСФЗ.

Біржа змінює облікову політику, тільки якщо зміна вимагається МСФЗ, або призводить до того, що фінансова звітність надає більш достовірну та доречнішу інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки Біржі.

Не вважається змінами в облікових політиках внесення змін до облікової політики щодо операцій, інших подій або умов, що не відрізняються за сутністю від тих, що відбувалися раніше або були несуттєвими.

3.3.2. Форма та назви фінансових звітів. Елементи фінансової звітності

Річна фінансова звітність Біржі складається з наступних компонентів:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);
- Звіт про власний капітал;
- Звіт про рух грошових коштів;
- Примітки до фінансової звітності, що включають опис найбільш суттєвих положень існуючої облікової політики.

Актив розглядається Біржею як теперішній економічний ресурс, що контролюється нею внаслідок минулих подій. Економічний ресурс – це право, що має потенціал створення економічних вигід. Зобов'язання розглядається як теперішній обов'язок Біржі передати економічний ресурс унаслідок минулих подій. Основний критерій зобов'язання – це наявність у Біржі обов'язку. Обов'язок розглядається як дія або відповідальність, уникнути якої Біржа не має практичної спроможності. Для виконання критерію передачі економічного ресурсу обов'язок повинен мати потенціал вимагати від Біржі передання економічного ресурсу іншій стороні. Третій критерій зобов'язання – це те, що обов'язок є теперішнім обов'язком, що існує внаслідок минулих подій.

Одиницею обліку є право або група прав, обов'язок або група обов'язків, або група прав та обов'язків, до яких застосовуються критерії визнання та концепції оцінки.

Власний капітал означає залишкову частку в активах Біржі після вирахування всіх її зобов'язань.

Звіт про фінансовий стан і звіт про фінансові результати описують визнані активи, зобов'язання, власний капітал, дохід і витрати Біржі у структурованих зведеннях, покликаних робити фінансову інформацію зіставною та зрозумілою.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Біржі.

У примітках розкривається інформація, яка вимагається МСФЗ та не подається безпосередньо в Балансі (Звіті про фінансовий стан), Звіті про фінансові результати (Звіті про прибутки і збитки), Звіті про інший сукупний дохід, Звіті про власний капітал (Звіті про зміни у власному капіталі) чи Звіті про рух грошових коштів або є доречною для розуміння будь-якого із цих звітів.

3.3.3. Згортання статей доходів та витрат

Відповідно до п.35 МСБО (IAS) 1 прибутки та збитки, що виникають від групи подібних операцій, можуть згортатись.

Біржа відносить до подібних операцій доходи та витрати від розрахунку курсових різниць, від переоцінки утримуваних для продажу фінансових інструментів, переоцінку вартості участі Біржі в асоційованому підприємстві.

Результати переоцінки валюти завжди показуються на нетто-основі.

3.3.4. Методи подання інформації у фінансових звітах

У **Балансі** (Звіті про фінансовий стан) капітальні інвестиції в основні засоби та нематеріальні активи (сальдо на кінець звітного періоду) відображаються у складі первісної вартості основних засобів або нематеріальних активів відповідно, інформація про це розкривається у Примітках до фінансової звітності.

У складі інших поточних зобов'язань відображаються зобов'язання Біржі за поверненням коштів гарантійного забезпечення учасникам строкового ринку за їх вимогою згідно Правил торгівлі в секції строкового ринку.

Біржа розкриває суттєві статті Балансу у Примітках до фінансової звітності.

У **Звіті про фінансові результати** (Звіті про сукупний дохід) до складу чистих доходів від реалізації робіт та послуг відносяться доходи, що отримуються Біржею як організатором торгів: біржовий збір на фондовому та строковому ринках, послуги підключення до ЕТС та інформаційно-технічне супроводження, інші послуги (що наявні в преїскуранті тарифів Біржі), а також поставка біржової інформації іншим юридичним особам на підставі договорів.

До складу інших операційних доходів Біржа відносить (не виключно) курсові різниці на нетто-основі, банківські проценти до отримання, позитивний результат (різниця між доходом від продажу та собівартістю) від реалізації цінних паперів та інших фінансових активів, доходи від продажу іноземної валюти, доходи від дисконтування дебіторської заборгованості, доходи від операцій суборенди, штрафи та пені, що отримані внаслідок невиконання контрагентами умов договорів, доходи від роялті.

До складу інших доходів відносяться доходи від реалізації необоротних активів, безповоротна фінансова допомога, доходи від переоцінки фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки, доходи від визнання безнадійної дебіторської заборгованості, доходи від дисконтування фінансової допомоги дочірньому підприємству та дисконтування ОВДП, доходи від нарахування купонного доходу за ОВДП та інші доходи, що не можна віднести до операційних.

Біржа не розраховує собівартість реалізованих послуг, зважаючи на те, що її операційна діяльність проводиться виключно в межах ліцензійних умов, як організатора торгів та з урахуванням того, що частиною її чистих доходів є біржовий збір та поставка інформації зовнішнім користувачам.

До складу адміністративних (управлінських) витрат Біржі відносяться всі операційні витрати Біржі за виключенням тих, що віднесені до складу інших операційних та інших витрат. Операційні витрати включають управлінські та комерційні витрати такі як витрати на утримання персоналу, утримання офісного приміщення, оренда місця в ЦОД, витрати на організацію торгів, амортизаційні витрати, витрати на розвиток бізнесу, професійні та адміністративні витрати, інші платежі для створення умов нормального функціонування Біржі. До складу цих витрат також відноситься сума ПДВ, що не відноситься до складу податкового кредиту в частині неоподатковуваних операцій.

До складу інших витрат операційної діяльності відносяться від'ємний результат (різниця між ціною продажу та собівартістю) за операціями з цінними паперами та іншими фінансовими активами, штрафи, пені, резерви під кредитні збитки, від'ємні курсові різниці на нетто-основі, витрати що виникають при дисконтуванні дебіторської заборгованості тощо.

До складу інших витрат відносяться збитки від реалізації необоротних активів, витрати що виникають при дисконтуванні фінансової допомоги дочірньому підприємству та премії при купівлі ОВДП, інші витрати, які не можна віднести до складу операційних.

До складу фінансових витрат відносяться витрати, що виникають при операціях фінансової оренди.

Біржа розкриває інформацію щодо суттєвих статей витрат операційної діяльності у Примітках до фінансової звітності за їх характером та функціями.

Відображення грошових потоків у **Звіті про рух грошових коштів** здійснюється із застосуванням прямого методу.

Грошові кошти складаються з грошей на поточних рахунках та рахунках небанківської фінансової (депозитарної) установи від погашення ОВДП, що належать Біржі, а також короткострокових депозитів.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається, звичайно, як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого (до 3-х місяців) строку погашення.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється у функціональній валюті за офіційним курсом НБУ.

Звіт про рух грошових коштів відображає грошові потоки протягом періоду згідно з розподілом діяльності на операційну, інвестиційну та фінансову.

Грошові потоки від операційної діяльності визначаються основною діяльністю Біржі, що є джерелом основного її доходу та рухом коштів гарантійного забезпечення, отриманого від учасників строкового ринку для виконання ними зобов'язань за строковими контрактами згідно Правил торгівлі Біржі в секції строкового ринку.

До складу інших доходів та витрат в тому числі відносяться надходження та повернення коштів гарантійного забезпечення учасників строкового ринку для забезпечення виконання зобов'язань за строковими контрактами згідно Правил торгівлі в секції строкового ринку, а також кошти, що перераховуються Біржі учасниками аукціонів, а після їх проведення повертаються таким учасникам.

Грошові потоки від інвестиційної діяльності відображають, якою мірою здійснювалися видатки на ресурси, призначені для генерування майбутнього прибутку і майбутніх грошових потоків.

Грошовими потоками від інвестиційної діяльності є:

- придбання, продаж та погашення ОВДП (в тому числі погашення купонів);
- виплата грошових коштів для придбання основних засобів, нематеріальних активів та інших довгострокових активів. До цих виплат входять також ті, що пов'язані з капіталізацією витрат на розробки активів власними силами;
- надходження грошових коштів від продажу основних засобів, нематеріальних активів, а також інших довгострокових активів;
- безпроцентні позики, надані іншим сторонам та їх повернення;

Грошовими потоками від фінансової діяльності є:

- надходження грошових коштів від випуску акцій;
- витрачання на викуп власних акцій;
- виплати за операціями погашення банківських позик;
- інші виплати, пов'язані з фінансовими доходами та витратами.

На нетто-основі можуть відображатись грошові потоки, що виникають від таких видів операційної, інвестиційної або фінансової діяльності:

- якщо за операціями оборот є швидким, суми великими, а строки погашення короткими;
- у випадку розірвання договорів, коли строк між укладенням та розірванням договорів не перевищує 7 днів.

У разі прийняття рішення про застосування нетто-основи щодо грошових потоків вищезазначених операцій цей принцип застосовується послідовно протягом всього звітного року.

Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Біржі.

3.4. Облікові політики щодо фінансових інструментів

3.4.1. Визнання, оцінка та припинення визнання фінансових інструментів

Фінансові активи та фінансові зобов'язання відображаються в обліку, коли Біржа стає стороною за договором по відношенню до відповідного фінансового інструменту. Фінансові активи та фінансові зобов'язання первісно визнаються за їх справедливою вартістю.

Для фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутку або збитку, витрати на операцію не включаються до первісної вартості.

Витрати на здійснення операцій, які безпосередньо стосуються придбання фінансових активів або фінансових зобов'язань, які відображаються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки через прибуток або збиток, визнаються негайно у складі звіту про сукупні доходи.

Біржа припиняє визнання фінансових активів у випадках, коли спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу або вона передає фінансовий актив і таке передавання відповідає критеріям для припинення визнання.

Передачею вважається передача контрактних прав на одержання грошових потоків фінансового активу або при збереженні контрактних прав на отримання грошових потоків фінансового активу – наявність контрактного зобов'язання сплатити грошові потоки одному або кільком одержувачам за угодою.

Критерієм для припинення визнання є передача всіх ризиків та вигод від володіння фінансовим активом. В такому випадку Біржа припиняє визнання фінансового активу та окремо визнає як активи або зобов'язання всі права та обов'язки, створені або збережені при передаванні. У разі збереження за собою всіх ризиків та вигод від володіння фінансовим активом, Біржа продовжує визнавати фінансовий актив. Якщо Біржа не передає й не зберігає за собою всіх ризиків та вигод від володіння фінансовим активом, то вона з'ясовує, чи залишився за нею контроль над фінансовим активом. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Біржа вилучає фінансове зобов'язання (або частину фінансового зобов'язання) зі свого звіту про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли воно погашене, тобто коли зобов'язання, визначене у контракті, виконано, анульовано або строк його дії закінчується.

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Біржа має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно.

3.4.2. Класифікація фінансових активів

Фінансові активи після їх первісного визнання Біржа класифікує як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток або збиток відповідно до обох таких критеріїв:

бізнес-моделі суб'єкта господарювання з управління фінансовими активами та установленими договором характеристиками грошових потоків за фінансовим активом.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; та
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Біржа відносить до фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, дебіторську заборгованість, грошові кошти, депозити та боргові цінні папери, що утримуються до погашення.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, та
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Основна сума – це справедлива вартість фінансового активу при первісному визнанні. Прогнози складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування.

До фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю з відображенням результатів переоцінки у сукупному доході, належать фінансові активи, що придбавались з метою збільшення їх справедливої вартості у довгостроковій перспективі та без визначення терміну їх погашення. До складу таких активів Біржа відносить акції ПАТ «Розрахунковий центр по обслуговуванню договорів на фінансових ринках» та інвестицію в дочірнє підприємство.

До фінансових активів, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, відносяться активи, що не оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Біржа

відносить до таких активів боргові державні та комунальні цінні папери, які призначені для продажу.

Первісна оцінка фінансових активів, в тому числі боргових цінних паперів, що утримуються для продажу, здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату оцінки з використанням офіційних курсів бірж на дату оцінки, котирувань аналогічних боргових цінних паперів та справедливої вартості за даними НБУ.

3.4.3. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти Біржі складаються з коштів на поточних та депозитних рахунках у банках. Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання. Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній валюті та в іноземній валюті. Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами. Первісна оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, подальша оцінка коштів на поточних рахунках здійснюється за первісною (номінальною вартістю), на депозитних рахунках оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за амортизованою собівартістю.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

3.4.4. Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

До фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, Біржа відносить дебіторську заборгованість (в тому числі позики), грошові кошти (в т.ч. депозити) та боргові цінні папери, що утримуються до погашення.

Після первісного визнання Біржа веде облік таких активів за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективного відсотку.

Застосовуючи аналіз дисконтованих грошових потоків, Біржа використовує ставку дисконту, що відповідає переважаючим на ринку нормам доходу для фінансових інструментів, які мають в основному подібні умови та характеристики, включаючи кредитну якість інструмента, залишок строку, протягом якого ставка відсотка за контрактом є фіксованою, а також залишок строку до погашення основної суми та валюту, в якій мають здійснюватись платежі.

Біржа станом на кожну звітну дату оцінює резерв під збитки за такими фінансовими інструментами. Отримані прогнознi показники приводяться до оцінки на дату балансу шляхом їх дисконтування з використанням ефективної ставки відсотку.

Біржа оцінює станом на кожну звітну дату резерв під збитки за фінансовими інструментами у розмірі, що дорівнює:

- 12-місячним очікуваним кредитним збиткам у разі, якщо кредитний ризик на звітну дату не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання;
- очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту, якщо кредитний ризик за таким фінансовим інструментом значно зріс із моменту первісного визнання.

Під кредитним збитком в даному випадку мається на увазі теперішня вартість різниці між договірними грошовими потоками, належними до сплати на користь Біржі за договорами та грошовими потоками, що Біржа очікує отримати на свою користь.

Модель розрахунку збитків від знецінення фінансових активів наведено в розділі «Визнання та оцінка очікуваних кредитних збитків».

Станом на кожну звітну дату Біржа оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки Біржа використовує зміну ризику настання дефолту протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту з урахуванням об'єктивної доступної інформації.

Біржа може зробити припущення щодо того, що кредитний ризик за фінансовими інструментами не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий інструмент має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату.

Амортизована собівартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента за вирахуванням погашення основної суми боргу з додаванням нарахованих процентів, а для фінансових активів – за вирахуванням будь-яких зменшень вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у т.ч. комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента.

Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента.

Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

3.4.5. Дебіторська заборгованість та позики

Безумовна дебіторська заборгованість визнається як актив тоді, коли Біржа стає стороною за договором та внаслідок цього набуває юридичне право одержати грошові кошти. Біржа може надавати позики своєму дочірньому підприємству.

Позики та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, які не котируються на активному ринку. Після первісної оцінки позики та дебіторська заборгованість обліковуються за амортизованою вартістю з використанням ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під знецінення. Амортизована вартість розраховується з урахуванням знижок або премій, що виникли при придбанні, і включає комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, і витрати по здійсненню угоди. Доходи і витрати, що виникають при припиненні визнання активу, при знеціненні та нарахування амортизації, визнаються у звіті про сукупні прибутки та збитки. Біржа обліковує наступні види короткострокової (до 1 року) дебіторської заборгованості:

- дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги;
- дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів;
- інша поточна дебіторська заборгованість.

До складу іншої поточної дебіторської заборгованості Біржа відносить дебіторську заборгованість за договорами безвідсоткової поворотної фінансової допомоги дочірньому підприємству та іншу дебіторську заборгованість.

Дебіторська заборгованість обліковується як простий борговий інструмент за амортизованою вартістю із застосуванням ефективної ставки відсотку.

3.4.6. Фінансові інвестиції в дочірнє підприємство

Дочірнє підприємство – суб'єкт господарювання, яке контролюється Біржею як материнським підприємством.

Контроль – це повноваження управляти фінансовою та операційною політиками дочірнього підприємства з метою отримання вигід від його діяльності та наявність владних повноважень щодо об'єкта інвестування. При цьому Біржа визнає наявність ризиків або права щодо змінних результатів діяльності об'єкта інвестування та здатність використовувати свої владні повноваження щодо об'єкта інвестування з метою впливу на результати його діяльності.

Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив.

У фінансовій звітності облік інвестиції згідно МСФО 13 «Оцінка справедливої вартості» здійснюється за методами, що є прийнятними в ситуації, що склалася або для яких доступні дані, що є достатніми для оцінки справедливої вартості. Біржа для оцінки інвестиції може застосовувати ринковий або дохідний методи. У разі неможливості використання цих методів Біржа спирається на судження

управлінського персоналу щодо прийняття рішення про справедливу вартість інвестиції.

При розкритті інформації щодо дочірніх підприємств Біржа має вказати всі існуючі обмеження на її здатність мати доступ до активів або використовувати їх та зазначити балансову вартість активів та зобов'язань, до яких застосовуються обмеження у консолідованій фінансовій звітності Біржа також вказує суму гарантій або інші вимоги, що можуть обмежувати виплати дивідендів та інші виплати капіталу або позики чи авансові платежі, видані або такі, що погашаються, іншим суб'єктам господарювання (або іншими суб'єктами господарювання) у групі.

Також вказується вид та обсяг наданої фінансової підтримки, поточні наміри надати фінансову або іншу підтримку консолідованому структурованому суб'єктові господарювання, в тому числі наміри допомогти структурованому суб'єктові господарювання в отриманні фінансової підтримки.

3.4.7. Фінансові інвестиції в асоційовані підприємства

Якщо Біржа володіє (прямо або опосередковано) менше ніж 20 % прав голосу в об'єкті інвестування, то припускається, що Біржа не має на нього суттєвого впливу, але наявність такого впливу можлива, що вимагає необхідних підтверджень згідно вимог МСБО 28 буде чітко доведена. Свідченням наявності суттєвого впливу є представництво у раді директорів, участь у процесах розробки політики (у тому числі участь у прийнятті рішень щодо дивідендів або інших виплат), суттєві операції між інвестором та об'єктом інвестування, надання необхідної технічної інформації. Біржа втрачає суттєвий вплив на об'єкт інвестування, коли він втрачає повноваження брати участь у прийнятті рішень щодо фінансових та операційних політик цього об'єкта інвестування.

У разі наявності суттєвого впливу Біржа обліковує інвестицію в асоційоване підприємство із застосуванням методу участі в капіталі.

Така інвестиція первісно визнається за собівартістю і згодом її балансова вартість збільшується або зменшується для визнання частки Біржі в прибутку або збитку об'єкта інвестування після дати придбання. Частка Біржі в прибутку або збитку об'єкта інвестування визнається в прибутку або збитку. Виплати, отримані від об'єкта інвестування, зменшують балансову вартість інвестиції.

Біржа припиняє застосовувати метод участі в капіталі, починаючи з дати, коли вона перестає суттєво впливати на асоційоване підприємство, та обліковує інвестицію згідно з МСФЗ 9, починаючи з цієї дати, за умови, що асоційоване підприємство не стає дочірнім або спільним підприємством.

Інвестиція в асоційоване підприємство обліковується із застосуванням методу участі в капіталі, починаючи з дати, коли це підприємство стає асоційованим. Після придбання інвестиції будь-яка різниця між собівартістю інвестиції та часткою інвестора в чистій справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань асоційованого підприємства обліковується наступним чином:

Будь-яке перевищення частки інвестора в чистій справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань асоційованого підприємства над собівартістю

інвестиції включається як дохід при визначенні частки інвестора в прибутках або збитках асоційованого підприємства за той період, у якому інвестиція придбана.

Для застосування методу участі в капіталі використовується річна фінансова звітність асоційованого підприємства .

У разі, коли є ознаки зменшення корисності інвестиції, згідно МСБО 36 перевіряють загальну балансову вартість інвестиції як єдиного активу шляхом порівняння суми її очікуваного відшкодування (більша з двох оцінок: вартості використання та справедливої вартості мінус витрати на продаж) та її балансової вартості.

3.4.8. Класифікація фінансових зобов'язань

Кредиторська заборгованість визнається як зобов'язання тоді, коли Біржа стає стороною за договором та, внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання щодо сплати грошових коштів.

Біржа класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, з використанням методу ефективного відсотка, за винятком:

- фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку. Такі зобов'язання, в тому числі похідні фінансові інструменти, які є зобов'язаннями, у подальшому оцінюються за справедливою вартістю;
- фінансових зобов'язань, що виникають, коли передача фінансового активу не відповідає критеріям для припинення визнання або коли застосовується підхід подальшої участі;
- договорів фінансової гарантії;
- зобов'язання надати позику за відсотковою ставкою, нижчою ніж ринкова.

Під поточними зобов'язаннями мається на увазі обов'язок Біржі передати економічний ресурс внаслідок минулих подій. При цьому управлінський персонал Біржі не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Довгострокові зобов'язання – зобов'язання Біржі, строк погашення яких більший ніж 12 місяців.

До поточних зобов'язань, при умові їх відповідності критеріям визнання, як правило, відносяться:

- поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги надані Біржі;
- поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування;
- поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці;
- поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями;
- інші поточні зобов'язання, в тому числі зобов'язання по поверненню коштів гарантійного забезпечення учасникам строкового ринку за їх вимогою.

Поточну кредиторську заборгованість без встановленої ставки відсотку Біржа первісно оцінює за сумою договору або рахунка-фактури.

Кредиторська заборгованість обліковується згідно із вищевикладеними принципами за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

3.4.9. Справедлива вартість

Біржа веде облік фінансових активів за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку (боргові цінні папери, що утримуються до продажу) та відображенням результату переоцінки через інший сукупний дохід (довгострокові інвестиції). Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі. Біржа вважає активним ринком для оцінки пакету акцій такий ринок, на якому протягом хоча б 50% торгових днів на біржах є попит (заявки на купівлю) в об'ємі не менш ніж кількість акцій в пакеті, що оцінюється.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Біржею.

Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгуються на активному ринку, оцінюється за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана від продажу чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Біржа:

(а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками;

(б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань ключовому управлінському персоналу; та

(в) ринкові ризики, включаючи термін їх впливу на фінансові активи і фінансові зобов'язання по суті є рівнозначними. Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що ґрунтуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином:

- рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань;

- рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та

- рівень 3 – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних.

При переході з рівня на рівень ієрархії справедливої вартості рівень вважається таким, що мав місце станом на кінець звітного періоду. Якщо зменшення справедливої вартості доступного для продажу фінансового активу визнано в іншому сукупному прибутку, і при цьому мається об'єктивне свідчення знецінення активу, то накопичений збиток, визнаний у складі іншого сукупного доходу, повинен бути виключений зі складу капіталу і визнаний у прибутку чи збитку як коригування при декласифікації, навіть якщо визнання фінансового активу не було припинено. Сума накопиченого збитку, виключена з капіталу і визнана у прибутку чи збитку, являє собою різницю між витратами на придбання активу (за вирахуванням отриманих виплат основної суми та амортизації) та поточною справедливою вартістю, від знецінення цього фінансового активу, раніше визнаного в прибутку чи збитку. Якщо у наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту класифікованого як наявний для продажу, збільшується, і це збільшення можна об'єктивно віднести до події, що трапилася після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення сторнується, сума сторнування визначається у прибутку чи збитку.

Кращим свідченням справедливої вартості фінансових активів, що призначені для продажу, є ціни котирування на активному ринку. АТ «Українська біржа», ПАТ «Фондова біржа ПФТС» та АТ «Фондова Біржа «Перспектива» вважаються біржами, що формують головний та найсприятливіший ринок фінансових інструментів (вхідні дані 1-го рівня ієрархії оцінки справедливої вартості). Справедлива вартість цінних паперів, які внесені до біржового списку бірж, оцінюється за мінімальним біржовим курсом серед трьох бірж на останній робочий день звітного періоду. У разі відсутності визначеного біржового курсу на всіх біржах для розрахунку справедливої вартості береться максимальне котирування купівлі (з НКД) за останній день звітного періоду серед трьох бірж (last best bid або остання офіційне котирування). У разі неможливості отримання інформації за останній робочий день звітного періоду в такій же послідовності розглядається торгова інформація кожного попереднього робочого дня (починаючи з оцінки за біржовим курсом). Значення біржового курсу та котирувань, які використовуються для цілей оцінювання активів, округлюються до двох знаків після коми.

Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, Біржа визначає справедливу вартість, застосовуючи метод оцінювання та встановлює якою була б ціна операції на дату оцінки в обміні між незалежними сторонами в звичайній бізнес-операції з максимальним використанням ринкових показників (вхідні дані 2-го або 3-го рівнів ієрархії оцінки справедливої вартості). Можливе застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами (якщо це доступне) або посилання на поточну справедливу вартість іншого інструмента, який в основному є подібним.

У разі, коли наявної останньої інформації недостатньо, щоб визначити справедливую вартість, або коли існує широкий діапазон можливих оцінок справедливої вартості, найкращою оцінкою справедливої вартості у цьому діапазоні вважається собівартість з урахуванням обмежень, визначених МСФЗ 9.

Витрати на проведення операції – це витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Такі витрати не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності.

3.4.10. Рекласифікація

Біржа здійснює рекласифікацію фінансових активів тоді й лише тоді, коли вона змінює свою бізнес-модель управління фінансовими активами.

Біржа застосовує рекласифікацію перспективно з дати рекласифікації та не перераховує жодні раніше визнані прибутки, збитки або відсоток.

3.4.11. Визнання та оцінка очікуваних кредитних збитків

Станом на кожну звітну дату Біржа оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим активом значного зростання з моменту первісного визнання – або окремо по кожному фінансовому активу, на індивідуальній основі, який окремо є суттєвим, або на сукупній основі фінансових активів, які окремо не є суттєвими. Біржа може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим активом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо буде з'ясовано, що фінансовий актив має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату. Будь-яке коригування визнається в прибутку або збитку як прибуток або збиток від зменшення корисності.

Факторами суттєвого зростання кредитного ризику є:

- прострочення більш ніж на 30 днів термінів нарахування та погашення відсотків та основної суми фінансового активу;
- значні фінансові труднощі контрагента або позичальника;
- ймовірність банкрутства або фінансової реорганізації контрагентів;
- зникнення активного ринку для фінансового активу через фінансові труднощі;
- блокування поточних рахунків контрагентів;
- визнання зниження кредитного рейтингу рейтинговим агентством.

Біржа застосовує спрощений підхід оцінки очікуваних кредитних збитків для торговельної дебіторської заборгованості, який передбачає, що резерв на звітну дату розраховується шляхом розгляду можливих дефолтів протягом усього терміну дії фінансового активу. В залежності від результату Біржа розраховує суми резерву під очікувані кредитні збитки. Для створення резерву дебіторська заборгованість

класифікується за однорідними групами за подібністю кредитного ризику та порівнюється статистикою заборгованості в минулих періодах.

Біржа оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовим інструментами у спосіб, що відображає:

- ймовірність своєчасного та в повному обсязі їх погашення (ОВДП) та повернення (депозити);
- часову вартість грошей;
- обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Біржа при розміщенні банківських депозитів використовує модель розрахунку збитку від знецінення фінансового активу. При розміщенні депозиту в державному банку з високою надійністю (що мають інвестиційний рівень рейтингу uaAAA., uaAA., uaA. на дату розміщення коштів) резерв збитків розраховується в залежності від строку та умов розміщення: від 1 до 6-и місяців – розмір збитку складає 0,5 % та від 6-и місяців до 1 року – розмір збитку складає 1%. При розміщенні від 1 року та більше – розмір збитку складає 3 %.

Для розрахунку очікуваних кредитних збитків за торговою та іншою дебіторською заборгованістю використовується модель розрахунків з наступними коефіцієнтами: (фіксованими ставками забезпечення): якщо строк простроченої заборгованості 31-90 днів, коефіцієнт складає 5%, 91-180 днів – 20%, від 180 до 365 днів – 30% та 100% у разі якщо термін простроченої заборгованості перевищує 1 рік.

Біржа, керуючись принципом обачності, може нараховувати резерв кредитних збитків на суттєві суми непростроченої дебіторської заборгованості на індивідуальній основі.

При розрахунку очікуваних кредитних збитків стосовно ОВДП Біржа спирається на офіційні кредитні рейтинги боргових зобов'язань України, гарантування Міністерством фінансів своєчасного погашення ОВДП та виплат за купонами. При наданні поворотної фінансової допомоги формується резерв кредитного збитку на індивідуальній основі в залежності від оцінки кредитоспроможності контрагента, його ділової репутації та кредитної історії.

3.4.12. Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Біржа припиняє визнання фінансових активів у разі закінчення строку дії контрактних прав на грошові потоки від фінансових активів або у разі передачі фінансового активу, коли при цьому Біржа передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами.

Біржа припиняє визнання фінансових зобов'язань (або їх частини) та вилучає їх зі свого звіту про фінансовий стан у разі його погашення, тобто коли визначене в контракті зобов'язання виконано, анульовано або строк його дії закінчується.

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Біржа має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно.

3.5. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

3.5.1. Визнання та оцінка основних засобів

Основними засобами є матеріальні активи, які Біржа утримує з метою використання їх у процесі надання послуг організатора торгів, здавання в оренду або здійснення адміністративних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік). Рівень суттєвості для основних засобів складає 20 000 грн. Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів. Об'єкти основних засобів відображаються у фінансовій звітності за фактичними витратами за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності. Первісно Біржа оцінює основні засоби за історичною собівартістю. У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкту (модернізацією, модифікацією тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід.

Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані або повернення об'єкта в робочий стан, включаються до складу витрат періоду.

Очікувані терміни корисного використання, ліквідаційна вартість та методи нарахування амортизації переглядаються у кінці кожного звітного року. У випадку необхідності проводяться відповідні зміни в оцінках, щоб врахувати їх ефект у майбутніх звітних періодах.

3.5.2. Амортизація основних засобів

Амортизація основних засобів нараховується за прямолінійним методом рівномірного нарахування протягом запланованого строку їх корисного використання та відображається у складі витрат при розрахунку сукупного прибутку. Амортизація на основні засоби нараховується, починаючи з дати придатності об'єкту до експлуатації (використання). Строки корисного використання різних об'єктів основних засобів можуть бути відображені наступним чином:

Машини та обладнання	2-5 років
Меблі	2-5 років
Інструменти та прилади	2-4 роки
Транспортні засоби	4 роки

Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

3.5.3. Визначення нематеріальних активів та їх оцінка при визнанні

Для визнання об'єкта нематеріальним активом такий об'єкт повинен відповідати визначенню нематеріального активу та критеріям визнання: актив контролюється Біржею внаслідок минулих подій та вартість активу може бути надійно оцінена. Біржа отримує нематеріальні активи або шляхом їх окремого придбання, або шляхом генерування власними силами.

Нематеріальний актив після визнання обліковується за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Ліквідаційна вартість нематеріальних активів дорівнює нулю. Для кожного нематеріального активу визначено термін корисної експлуатації. Амортизація починається, коли актив є придатним для використання. Амортизація припиняється на дату, що настає раніше: або на дату, коли актив класифікується як такий, що утримується для продажу, або на дату, коли припиняється визнання активу. Біржа до нематеріальних активів застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації.

При генеруванні нематеріального активу власними силами процес його створення поділяється на два етапи: етап дослідження та етап розробки. До етапу дослідження належить пошукова діяльність, спрямована на отримання інформації щодо нових (альтернативних) технічних продуктів, технологічних процесів, система чи послуг.

Такий пошук передувє постановці задачі та початку процесу розробки, всі видатки на дослідження визнаються витратами у періодах їх виникнення.

До етапу розробки належить діяльність з проектування, конструювання та випробовування програмних продуктів, технологічних процесів, систем і т.п.

Собівартість внутрішньо генерованого нематеріального є сумою видатків, понесених з дати, коли нематеріальний актив став уперше відповідати критеріям визнання та які можна прямо віднести до створення, виробництва та підготовки активу до використання – витрати на матеріали, роботи та послуги, використані чи спожиті під час генерування нематеріального активу; витрати на виплати працівникам та інші.

3.5.4. Оцінка нематеріальних активів після визнання

Біржа застосовує наступні моделі оцінки нематеріальних активів після визнання:

- модель собівартості для нематеріальних активів, що придбаваються у зовнішніх розробників;
- модель собівартості для внутрішньо генерованих нематеріальних активів, пов'язаних з торговельною системою Біржі;

Модель собівартості – після первісного визнання нематеріальний актив відображається за його собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності.

Модель переоцінки – після первісного визнання нематеріальний актив слід відображати за переоціненою сумою, яка є його справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності.

Модель переоцінки застосовується після того, як актив було первісно визнано за собівартістю.

Для переоцінки справедлива вартість оцінюється з посиланням на активний ринок. Переоцінювання проводиться раз на рік у разі, якщо справедлива вартість нематеріальних активів зазнає суттєвих змін з урахуванням вхідних даних 1-го, 2-го або третього рівнів. До даних 1-го рівня відносяться ціни на активних ринках на ідентичні нематеріальні активи. Вхідні дані 2-го рівня – це вхідні дані, які можна спостерігати для нематеріального активу прямо або опосередковано. Дані третього рівня ієрархії застосовуються у разі відсутності даних щодо вартості аналогічних нематеріальних активів у відкритому доступі. В такому випадку дані отримуються шляхом отримання пропозицій (закритих вхідних даних) на аналогічний актив. Це можливо в ситуаціях, коли діяльність ринку для активу або зобов'язання на дату оцінки незначна, або її взагалі немає. Закриті вхідні дані мають відображати припущення, які використовували б учасники ринку, встановлюючи ціну на актив або зобов'язання.

При переоцінці вартість такого активу коригується до переоціненої величини. На дату переоцінки накопичена амортизація вилучається з валової балансової вартості активу.

Якщо нематеріальний актив у складі класу переоцінених нематеріальних активів не можна переоцінити у зв'язку з відсутністю пропозицій на активному ринку, цей актив відображається за його поточною собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності (у разі їх наявності). Якщо справедливу вартість переоціненого нематеріального активу більше не можна визначити посиланням на активний ринок, то балансовою вартістю активу вважається його переоцінена вартість на дату останньої переоцінки з посиланням на активний ринок за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності.

3.5.5. Термін корисного використання. Періоди та методи нарахування амортизації.

При визначенні строку корисної експлуатації нематеріального активу до уваги беруться такі чинники: очікуване використання активу; його життєвий цикл, технічний та комерційний види зносу; період контролю над активом тощо.

Амортизація починається, коли актив стає придатним до використання, тобто коли він приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом. Амортизація припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи), або на дату, з якої припиняється визнання цього активу.

Біржа застосовує прямолінійний метод амортизації нематеріальних активів.

3.5.6. Ліквідація та вибуття

Визнання нематеріального активу припиняється: в разі його вибуття, або якщо від його використання або вибуття не очікуються майбутні економічні вигоди.

Прибуток або збиток, що виникає від припинення визнання нематеріального активу, визначається як різниця між чистими надходженнями від вибуття (якщо вони є) та балансовою вартістю активу та відображаються у складі прибутку або збитку. Для НМА, що обліковуються за моделлю переоцінки, недоамортизована сума дооцінки списується за рахунок нерозподіленого прибутку.

3.5.7. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожну звітну дату Біржа оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Біржа зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковується за переоціненою вартістю згідно МСБО 16. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу (за винятком гудвілу) в попередніх періодах, Біржа сторнує у разі якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

3.6. Облікові політики щодо поточних активів, утримуваних для продажу

Біржа класифікує непоточний актив як утримуваний для продажу, якщо його балансова вартість буде в основному відшкодовуватися шляхом операції продажу, а не поточного використання. Непоточні активи, утримувані для продажу, оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку за найменшою з двох величин: балансовою або справедливою вартістю з вирахуванням витрат на операції, пов'язані з продажем. Амортизація на такі активи не нараховується. Збиток від зменшення корисності при первісному чи подальшому списанні активу до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж визнається у звіті про фінансові результати.

3.7. Облікові політики щодо оренди

Біржа забезпечує надання доречної інформації, на основі якої користувачі фінансової звітності можуть оцінити вплив оренди на її фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки. Згідно положень МСФЗ 16 «Оренда» договорами, що стосуються оренди чи такими, що містять оренду, є договори щодо передачі права контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію.

На дату початку оренди Біржа оцінює актив з права користування за собівартістю. Собівартість активу з права користування складається з:

- а) суми первісної оцінки орендного зобов'язання;
- б) будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;

- в) будь-які первісні прямі витрати, понесені Біржею;
- г) оцінку витрат, які будуть понесені Біржею у процесі демонтажу та переміщення базового активу.

У разі укладення довгострокових договорів оренди на дату початку оренди Біржа оцінює орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються із застосуванням припустимих ставок відсотка, якщо таку ставку можна легко визначити, в іншому випадку Біржа застосовує ставку додаткових запозичень. Облік та визнання у фінансовій звітності орендних операцій проводиться з урахуванням додаткових угод та юридичних фактів, що впливають на права і обов'язки сторін договору.

Біржа спирається на можливість застосування виключень, дозволених МСФЗ 16 «Оренда» до короткострокової оренди та оренди з низькою вартістю активів, та визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

3.8. Облікові політики щодо податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Біржі за податками розраховуються з використанням податкових ставок, чинних (або в основному чинних) на дату балансу.

У разі відповідності вимогам п.134.1.1 ПКУ та обсягу доходу за звітний рік не застосовується коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці, визначені відповідно до положень ПКУ (крім суми від'ємного значення попередніх податкових періодів). Фінансовий результат до оподаткування у такому випадку визначається на підставі фінансової звітності Біржі, складеної відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Відстрочений податок розраховується за балансовим методом обліку зобов'язань та являє собою податкові активи або зобов'язання, що виникають у результаті тимчасових різниць між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в балансі та їх податковою базою. Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в періоді реалізації відповідних активів або зобов'язань. Біржа визнає поточні та відстрочені податки як витрати або дохід і включає в прибуток або збиток за звітний період.

3.9. Облікові політики щодо інших активів та зобов'язань

3.9.1. Забезпечення

Забезпеченнями Біржа вважає зобов'язання з невизначеним строком або сумою.

Біржа створює забезпечення на оплату щорічних (основних та додаткових) відпусток. Суму забезпечення на виплату відпусток Біржа визначає щомісяця як добуток фактично нарахованої зарплати працівникам та відсотка, обчисленого як

відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці з урахуванням відповідної суми відрахувань на сплату ЄСВ. На кінець року розмір забезпечень під сплату невикористаних відпусток, включаючи відрахування на соціальне страхування з цих сум, відображає розрахунок що базується на результаті множення кількості днів фактично невикористаної працівниками відпустки та їхнього середньоденного заробітку на момент проведення такого розрахунку. Також можуть враховуватися інші об'єктивні фактори, що впливають на розрахунок цього показника. Розмір створеного забезпечення для оплати відпусток підлягає інвентаризації та коригуванню на кінець року.

3.9.2. Виплати працівникам

При визначенні розміру зобов'язань у відношенні короткострокових винагород співробітників дисконтування не застосовується, відповідні витрати визнаються за мірою виконання співробітниками своїх робочих зобов'язань. Біржа визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам як забезпечення відпусток під час надання працівниками послуг, що збільшують їх права на майбутні виплати відпускних.

У відношенні сум, що очікуються до виплат у якості премій або в рамках короткострокового плану виплат премій, визнається зобов'язання, якщо у Біржі є діюче юридичне або передбачається сформоване зобов'язання по виплатах відповідних сум, що виникло в результаті здійснення співробітником своєї трудової діяльності в минулому та розмір цього зобов'язання можна оцінити з достатнім ступенем надійності.

Витрати на заробітну плату, оплачувані щорічні відпустки, виплати за листками непрацездатності, премії, а також не грошові винагороди нараховуються в тому році, у якому відповідні послуги надавались працівниками. В складі витрат на утримання персоналу відображаються витрати на формування забезпечень на оплату відпусток та виплату премій. Біржа не має жодних інших зобов'язань за виплатами після звільнення працівників або інших істотних виплат, що потребують нарахування.

3.10. Доходи та витрати

Дохід розглядається як збільшення активів або зменшення зобов'язань, наслідком якого є зростання власного капіталу, крім як унаслідок здійснення внесків держателями вимог до власного капіталу. Доходи та витрати визнаються за методом нарахування. Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від надання послуг визнається згідно вимогам МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Дохід від надання послуг визнається у момент (або у міру) передачі Біржею контролю над обіцяними товарами або послугами (тобто активом) клієнтові у сумі компенсації, право на яку Біржа очікує отримати в обмін на ці активи.

Дохід визнається у певний момент часу (момент передачі контролю) або протягом періоду (з плином часу).

Якщо договір з клієнтом не відповідає критеріям визнання, то Біржа продовжує його оцінювати, щоб визначити, чи відповідатиме він надалі таким критеріям.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку у разі відповідності всім наведеним нижче умовам:

- Біржа передала покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з контролем фінансового інструменту, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- за Біржею не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- суму доходу можна достовірно оцінити;
- до Біржі надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією; та
- витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Витрати – це зменшення активів або збільшення зобов'язань, наслідком якого є зменшення власного капіталу, крім як унаслідок здійснення розподілу держателям вимог до власного капіталу, за винятком зменшення капіталу, пов'язаного з виплатами учасникам. Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Здійснення клірингу та розрахунків за фінансовими інструментами є складовою професійної діяльності Біржі. Гарантійне забезпечення є обов'язковою умовою операцій на строковому ринку – засобом забезпечення зобов'язань за строковими контрактами. На відповідних розділах грошового реєстру Біржею враховуються або кредиторська заборгованість Біржі перед учасником біржових торгів (членом Біржі) на строковому ринку (зобов'язання Біржі по перерахуванню грошових коштів Учаснику біржових торгів) або дебіторська заборгованість Учасника біржових торгів на строковому ринку перед Біржею (зобов'язання Учасника біржових торгів на строковому ринку по перерахуванню грошових коштів Біржі). Гроші, що перераховуються Учасниками Біржі та повертаються Біржею за вимогою таких Учасників, не призводять до виникнення доходів та витрат Біржі, так як не належать їй, не є компенсацією послуг Біржі та відповідно не приводять до змін у власному капіталі Біржі.

3.11. Операції з іноземною валютою

Операції в іноземній валюті під час первинного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції (дату визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів та витрат).

Монетарні статті – утримувані одиниці валюти, а також активи та зобов'язання, що підлягають отриманню або сплаті у фіксованій або визначеній кількості одиниць валюти.

Курсові різниці – різниці, які є наслідком переведення визначеної кількості одиниць однієї валюти в іншу валюту за різними валютними курсами. Визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться на кожну дату балансу, а також на дату здійснення господарської операції.

На кожну дату балансу монетарні статті, що відображені в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за валютним курсом, що діяв на дату балансу. Немонетарні статті в іноземній валюті, що обчислюються за історичною собівартістю і зарахування яких до балансу пов'язано з операцією в іноземній валюті, на дату балансу відображаються за валютним курсом НБУ на дату здійснення операції.

Немонетарні статті в іноземній валюті, що обчислюються за справедливою вартістю, відображаються за курсом НБУ на дату визначення цієї справедливої вартості.

Курсові різниці від перерахунку грошових коштів в іноземній валюті та інших монетарних статей операційної діяльності відображаються у складі інших операційних доходів (витрат).

4. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Біржа здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у управлінського персоналу Біржі інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Питання, де такі судження є особливо важливими, питання, що характеризуються високим рівнем складності, та тлумачення, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

4.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, управлінський персонал Біржі застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Біржі;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження управлінський персонал Біржі посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

- а) вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження управлінський персонал Біржі враховує останні положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам. Операції, що не регламентовані МСФЗ, відсутні.

4.2. Судження щодо справедливої вартості активів Біржі

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

4.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Управлінський персонал Біржі вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та

б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним. Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість. Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності вхідних даних першого рівня, управлінський персонал Біржі використовує оцінки та судження, що базуються на професійній компетенції співробітників Біржі, їх досвіді та результатах минулих подій з використанням необхідних розрахунків та моделей вартості фінансових активів.

Якщо оцінка, яка базується на професійній компетенції, досвіді та розрахунках співробітників Біржі, є недостатньою, управлінський персонал вважає за прийнятне та необхідне залучення зовнішніх експертних оцінок щодо таких фінансових інструментів.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

Методом оцінки справедливої вартості інструментів власного капіталу, який застосовувала Біржа, є дохідний підхід. Оцінка справедливої вартості, складена за методом теперішньої вартості, віднесена до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості.

При проведенні оцінки Біржа спиралась не лише на показники звітності, а й на інші суттєві фактори, що можуть вплинути на оцінку суб'єкта господарювання.

4.4. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Управлінський персонал застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості, динаміці цін та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані, наприклад, із призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним управлінському персоналу фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

4.5. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Біржі щодо кредитних збитків.

Управлінський персонал застосовує професійне судження щодо виявлення ознак знецінення активів по відношенню до активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, у розмірі очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового активу, який зазвичай дорівнює одному року або менше. Очікується, що кредитні збитки за весь строк дії інструменту мають бути визнані до того, як фінансовий інструмент стане простроченим. Біржа визнає, що кредитний ризик значно зростає ще до того, як фінансовий інструмент стане простроченим або буде помічено інші чинники затримки платежів, що є специфічними для позичальника.

Управлінський персонал Біржі станом на кожен звітний період оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами. Кредитний ризик вважається низьким, якщо фінансовий інструмент має низький рівень настання дефолту, а контрагент має змогу виконання своїх договірних зобов'язань у короткостроковій перспективі, при цьому несприятливі зміни економічних умов в довгостроковій перспективі можуть несуттєво знизити здатність контрагентів виконувати свої зобов'язання щодо договірних грошових потоків.

Фінансові інструменти не вважаються такими, що мають низький кредитний рейтинг, лише на підставі того, що ризик дефолту за ними нижче, ніж за іншими фінансовими інструментами або базуючись на його оцінці у попередні звітні періоди. Управлінський персонал Біржі з'ясовує, чи мало місце значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту, а, отже чи є потреба у визнанні очікуваних кредитних збитків за весь строк дії інструменту.

4.6. Використання ставок дисконтування

Мінімальними чинниками, що впливають на визначення ставки дисконтування є валюта інструменту, строк погашення, економічні умови, в яких функціонує емітент, а також кредитний ризик боржника.

При виборі ставки дисконтування береться до уваги можливість Біржі отримати кредитні кошти у різний спосіб: як шляхом залучення кредитних коштів банків із застосуванням середньозваженої ставки кредитування нефінансових корпорацій за даними НБУ, так і із залученням коштів державних програм підтримки бізнесу. Управлінський персонал обґрунтовує вибір ставки дисконтування. Вона визначається для операцій, щодо яких проводиться дисконтування та не змінюється у разі пролонгації дії договору за відсутності його модифікації.

5. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

Нижче наводяться методики та припущення, за допомогою яких визначається справедлива вартість активів і зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю у фінансовій звітності.

Біржа здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

5.1. Методика оцінювання та вхідні дані

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, що у разі їх наявності на балансі Біржі станом на звітну дату обліковуються за справедливою вартістю:

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вхідні дані
Боргові цінні папери (ОВДП), призначені для продажу	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату оцінки	Ринковий, Дохідний	Офіційні біржові курси (результат торгів на дату оцінки), котирування аналогічних боргових цінних паперів, справедлива вартість боргових цінних паперів за даними НБУ

Інструменти капіталу, що придбавались для довгострокового утримання з метою збільшення їх вартості	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю через сукупний дохід на дату оцінки	Ринковий, дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки використовуються дані позабіржових угод, а у разі їх відсутності-судження щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків
Інвестиції в дочірнє підприємство	Первісна оцінка здійснюється за справедливою вартістю інвестиції, подальша - згідно обраної моделі розрахунку через сукупний дохід на дату оцінки	Ринковий, дохідний	Облік інвестиції здійснюється за методами, що є прийнятними в ситуації, що склалася або для яких доступні дані, що є достатніми для оцінки справедливої вартості. Біржа може також спиратись на судження управлінського персоналу щодо прийняття рішення про справедливую вартість інвестиції.

Станом на звітну дату Біржа провела оцінку справедливої вартості активів та зобов'язань ПАТ «Розрахунковий центр» відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості». Торгівля акціями на біржах протягом року не здійснювалась, активний ринок відсутній. При проведенні оцінки справедливої вартості акцій РЦ було здійснено аналіз звичайних операцій на ринку на основі наявних обґрунтованих доказів з усіх підтверджених джерел та вагомих релевантних факторів.

При проведенні оцінки застосовувався дохідний метод. В результаті проведених розрахунків вартість акцій було зменшено на 7 тис. грн.

Станом на звітну дату на балансі Біржі не обліковувались ОВДП, що утримувались для продажу. З метою довгострокового утримання станом на 31.12.2022 р. Біржею обліковуються акції Розрахункового центру та 1% акцій ТОВ «Українська біржа», що залишилися після продажу дочірнього підприємства фізичній особі.

Облік фінансової інвестиції в ТОВ «ЮБІЗ» ведеться за методом участі в капіталі.

5.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток

При проведенні оцінки справедливої вартості інструментів капіталу станом на звітну дату управлінським персоналом використовувались відкриті вхідні дані 3-го рівня, а саме: фінансова звітність суб'єктів господарювання за 2022 р. або на останню доступну дату, включаючи аналіз приміток до фінансової звітності та суттєвих подій, що мали місце після дати балансу.

5.3. Рівні ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості, переміщення та рух активів

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Всього	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Інструменти капіталу, що придбавались для довгострокового утримання					1 309	1 315	1 308	1 315
Інвестиції в дочірнє підприємство					16	16	16	16

На балансі Біржі станом на 31 грудня 2022 р. знаходиться 1 312 акцій Публічного акціонерного товариства «Розрахунковий центр по обслуговуванню договорів на фінансових ринках» (далі – ПАТ «Розрахунковий центр») номінальною вартістю 1000 грн. кожна, що відповідає частці 0,63% від їх загальної кількості. Метою їх придбання було очікування збільшення їх справедливої вартості у довгостроковій перспективі. Облік інвестицій ведеться за справедливою вартістю з відображенням результатів переоцінки у сукупному доході, переміщення між рівнями ієрархії не відбувалось.

Станом на звітну дату Біржа зробила аналіз актуальної інформації щодо можливості визначення справедливої вартості акцій. Акції ПАТ «Розрахунковий центр» до початку військового стану було включено до біржового списку ПрАТ «Фондова біржа Перспектива», вартість продажу була близькою до номінальної вартості акцій. Проте після початку війни операції з акціями на фондовому ринку не проводились. Було укладено єдину угоду на позабіржовому ринку з продажу 826 акцій за ціною 1250 грн., що не дає підстав для їх переоцінки, спираючись на принцип обачності. Тому було прийнято рішення провести оцінку згідно за ринковим дохідним методом, спираючись на попередні дані річної фінансової звітності ПАТ «Розрахунковий центр».

Рівень регуляторного капіталу РЦ відповідає вимогам НКЦПФР та є достатнім для операційної діяльності. Сформовані резерви є достатніми для покриття ризиків за активними операціями. Більш ніж 95% акцій у капіталі ПАТ «Розрахунковий центр» контролює Нацбанк та держані банки.

Діяльність ПАТ «Розрахунковий центр» протягом звітного періоду була прибутковою. При проведенні оцінки застосовувався ринковий дохідний метод. В результаті проведених розрахунків справедлива вартість акцій склала 1 309 тис. грн..

Біржа була засновником та учасником ТОВ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» (до 30 червня 2021 р. – Товарна біржа «Українська біржа»), з часткою володіння в

статутному капіталі в розмірі 99 % та до 29 вересня 2021 р. здійснювала контроль над товариством: визначала управлінську, операційну та фінансову політику, несла ризики щодо результатів діяльності.

Після продажу частини частки 29 вересня 2021 р. Біржа володіла 1% у Статутному капіталі ТОВ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА», вартість складала 15 406,50 грн. Договір купівлі-продажу у зв'язку із простроченням покупцем оплати було розірвано у жовтні 2022 р., на підставі угоди про розірвання Договору частка була повернута покупцем.

У листопаді 2022 р. Біржею було укладено новий Договір купівлі-продажу частки у розмірі 98,9351% Статутного капіталу ТОВ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА». Таким чином, станом на 31.12.2022 Біржа володіє 1% Статутного капіталу ТОВ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА», номінальна вартість частки складає 15 406,50 грн. Контроль та значний вплив на діяльність ТОВ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» станом на звітну дату відсутні, балансова вартість інвестиції вважається її справедливою вартістю станом на звітну дату.

5.4. Інші розкриття

Нижче в таблиці наведено порівняльну інформацію щодо справедливої та балансової вартості фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю.

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Інструменти капіталу, що придбавались для довгострокового утримання	1 309	1 315	1 309	1 315
Інвестиції в ТОВ «Українська біржа»	16	16	16	16
Грошові кошти	2 765	3 865	2 765	3 865

Управлінський персонал Біржі вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності за результатами 2022 року залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

6. Розкриття інформації, що підтверджує статті, подані у фінансових звітах

6.1. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів за 2022 рік був наступним:

НМА	Програмні продукти	Ліцензії	Інше	Витрати на створення програмних продуктів	Всього
Первісна вартість на 01.01.2022	8 162	1 000	152	5 097	14 411
Надійшло	3 600			3 511	7 111
Модернізація					
Вибуло				3 600	3 600
Первісна вартість на 01.01.2023 р.	11 762	1 000	152	5 008	17 922
Знос на 01.01.2022	1 504	1 000	152		2 656
<u>Нараховано</u>	1 099				1 099
Вибуло					
Знос на 01.01.2023	2 603	1 000	152		3 755
<u>Балансова вартість на 01.01.2023</u>	<u>9 159</u>			<u>5 008</u>	<u>14 167</u>
<u>Балансова вартість на 01.01.2022</u>	<u>6 658</u>			<u>5 097</u>	<u>11 755</u>

Строк корисного використання є визначеним для всіх НМА. Для програмного забезпечення, що пов'язано з торговельною системою Біржі, строк корисного використання складає, як правило, 10 років. Нарахована амортизація за нематеріальними активами відображається у складі адміністративних (операційних) витрат. Протягом звітного періоду було введено в експлуатацію Програмний продукт «Система управління ризиками для торгів з частковим забезпеченням» (модель обліку-за собівартістю) та понесено витрати на створення Програмного продукту «Торговельна система для проведення електронних торгів», який буде введено в експлуатацію після отримання Біржею відповідної ліцензії.

Станом на звітну дату Біржа не мала видатків на дослідження та розробки, визнані як витрати протягом періоду.

Програмні продукти Біржі використовувались протягом звітного періоду в її діяльності, завдяки їх використанню Біржа отримувала та планує надалі отримувати дохід (після введення військового стану Біржа отримувала дохід за постачання інформації нерезидентам та поточні доходи згідно ліцензованої діяльності).

Станом на 31.12.2022 р. на балансі Біржі відсутні нематеріальні активи з обмеженим правом володіння та заставлених як забезпечення зобов'язань.

Станом на 31.12.2022 р. було проведено тестування ОЗ та НМА на предмет зменшення корисності згідно вимог МСБО 36. Було проведено оцінку вартості ОЗ та НМА при використанні, спираючись на прогноз майбутніх надходжень і вибуття грошових потоків із застосуванням відповідної ставки дисконту.

Попередні оцінки майбутніх грошових потоків було розраховано з урахуванням вимог п.39 та п.40 МСБО 36. Сума очікуваного відшкодування ОЗ та НМА за результатами тестування більше його балансової вартості, збитки від зменшення корисності станом на 31.12.2022 р. відсутні.

6.2. Основні засоби

ОЗ	Комп'ютерна техніка та обладнання	Офісні меблі та інвентар	Інше	Право користування офісним приміщенням	Всього
Первісна вартість на 01.01.2022	5 039	145			5 184
Надійшло					
Вибуло					
Право користування об'єктом оренди				504	504
<i>Первісна вартість на 01.01.2023</i>	5 039	145	-	504	5 688
Знос на 01.01.2022	4 989	145	-		5 134
<u>Нараховано</u>	41			294	335
Вибуло					
<i>Знос на 01.01.2023</i>	5 030	145		294	5 469
<u>Балансова вартість на 01.01.2023</u>	9	-	-	210	219
<u>Балансова вартість на 01.01.2022</u>	50				50

Станом на 31.12.2022 р. на балансі Біржі відсутні основні засоби з обмеженим правом володіння та заставлених як забезпечення зобов'язань. Станом на звітну дату також відсутні видимі ознаки того, що вартість активів зменшилась більше, ніж

очікувалось внаслідок часу їх використання та відповідно сума очікуваного відшкодування не зазнала суттєвих змін.

Станом на звітну дату Біржею продовжено дію Договору оренди приміщення з ПАТ «Розрахунковий центр». Умови продовження тотожні попереднім, тому Біржа вважає Договір довгостроковим, визнає фінансовий актив у вигляді права оренди приміщення строком на один рік та амортизує його протягом зазначеного періоду.

6.3. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття

Станом на звітну дату на балансі Біржі відсутні утримувані для продажу необоротні активи.

6.4. Фінансові інвестиції

	На 31.12.2022	На 31.12.2021
<i>Інвестиції в ПАТ «Розрахунковий центр»</i>	<i>1 309</i>	<i>1 315</i>
<i>Інвестиції в ТОВ «Українська біржа»</i>	<i>16</i>	<i>16</i>
<i>Інвестиції в ТОВ «Ю.БІЗ»</i>	<i>988</i>	<i>574</i>
<i>Всього інших фінансових інвестицій</i>	<i>2 313</i>	<i>1 905</i>
<i>Поточні фінансові інвестиції в ОВДП</i>	<i>12 757</i>	<i>18 789</i>
- <i>резерв кредитних збитків</i>		<i>(94)</i>
<i>Балансова вартість</i>	<i>12 757</i>	<i>18 695</i>

На балансі Біржі станом на 31 грудня 2022 р. знаходиться 1 312 акцій ПАТ «Розрахунковий центр» номінальною вартістю 1000 грн. кожна, що відповідає частці 0,63% від їх загальної кількості.

Станом на звітну дату частка володіння в Статутному капіталі ТОВ «Українська біржа» складає 1%, її балансова вартість складає 15 406,50 грн.

15 липня 2021 року було укладено Договір купівлі-продажу частки 15% у Статутному капіталі ТОВ «Ю.БІЗ» вартістю 348 150 грн., станом на звітну дату всю суму було сплачено. Облік інвестиції ведеться за методом участі в капіталі. На підставі попередніх даних про фінансовий результат діяльності ТОВ «Ю.БІЗ» за 2022 рік Товариство отримало прибуток в сумі 2,916 млн. грн. Спираючись на вимоги МБСО 28, Біржею було збільшено балансову вартість інвестиції на частку прибутку після дати придбання –202,5 тис. грн. Також на підставі отриманої звітності за 2021 рік було відкореговано показник інвестиції – зменшено на 23 тис. грн. Вартість інвестиції після звітної дати не змінювалась, так як звітність за 2022 рік ТОВ «Ю.БІЗ» у зв'язку з військовими діями не складалась та відповідно Біржа не могла її отримати.

У разі отримання в подальшому такої звітності Біржею будуть внесені відповідні коригування у звітному періоді її отримання.

Станом на звітну дату Біржа має на балансі 6 180 шт. ОВДП UA40000201255 номінальною вартістю 1000 грн. зі строком погашення 24.05.2023 р. та 6 532 шт. ОВДП UA40000213227 номінальною вартістю 1000 грн. зі строком погашення 01.11.2023 р.

Облігації утримуються до погашення та обліковуються за амортизованою собівартістю. Погашення ОВДП гарантується державою, вони є ліквідними фінансовими інструментами, станом на звітну дату незважаючи на військовий стан державою своєчасно погашались купони по ОВДП та ОВДП у плановому порядку.

6.5. Запаси

На балансі Біржі станом на звітну дату обліковуються канцелярські товари, МШП та інформаційні матеріали загальною балансовою вартістю 34 тис. грн. Облік запасів ведеться за собівартістю. Знецінених запасів не ідентифіковано.

6.6. Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за роботи та послуги включає торговельну дебіторську заборгованість за послуги з організації проведення торгів, які на звітну дату не були оплачені учасниками та заборгованість інших контрагентів Біржі за надані нею послуги станом на звітну дату. Така заборгованість оцінюється за амортизованою собівартістю.

Біржа аналізує заборгованість, спираючись на модель розрахунків з фіксованими ставками забезпечення та формує резерв кредитних збитків. Біржею також враховуються динаміка зміни кредитного ризику (ризик настання дефолту протягом очікуваного строку дії фінансового активу) конкретного учасника, тенденції платежів, подальших надходжень та розрахунків й аналізу очікуваних майбутніх грошових потоків.

Для розрахунку очікуваних кредитних збитків за торговою дебіторською заборгованістю Біржа застосовує спрощений підхід оцінки очікуваних кредитних збитків з наступними коефіцієнтами: (фіксованими ставками забезпечення): якщо строк заборгованості 31-90 днів, коефіцієнт складає 5%, 91-180 днів – 20%, від 180 до 365 днів – 30%. Дебіторська заборгованість у разі прострочення договірних платежів більш ніж 1 рік визнається кредитно-знеціненою та на неї нараховується 100% резерв під кредитні збитки.

	На 31.12.2022	На 31.12.2021
Торговельна дебіторська заборгованість (більша ніж 30 днів) за розрахунками за роботи та послуги, що надає Біржа	62	52
<i>Резерв очікуваних кредитних збитків</i>	(17)	(11)
Заборгованість інших контрагентів Біржі за надані нею послуги	83	109
<i>Резерв очікуваних кредитних збитків</i>		(6)

На прострочену дебіторську заборгованість було нараховано резерв очікуваних кредитних збитків згідно моделі розрахунків з коефіцієнтами (фіксованими ставками забезпечення) в залежності від строку прострочення заборгованості.

Інша дебіторська заборгованість

	На 31.12.2022	На 31.12.2021
Заборгованість за операцією продажу частки в Статутному капіталі ТОВ «Українська біржа»	13 500	13 050
- резерв кредитних збитків	(368)	(130)
- дисконт за вирахуванням %	(1 026)	(457)
<i>Балансова вартість заборгованості</i>	12 106	12 463
Заборгованість за операцією продажу НМА	1 338	1 338
- резерв кредитних збитків	(12)	(13)
- дисконт за вирахуванням %	(36)	(36)
<i>Балансова вартість заборгованості</i>	1 290	1 289

У серпні 2021 року згідно з укладеним Договором про відчуження виключних майнових прав інтелектуальної власності виникла дебіторська заборгованість на суму Договору, а саме 1 772 004, 97 грн.

Станом на звітну дату заборгованість було частково погашено, її сума станом на 31.12.2022 р. склала 1 338 200,00 грн. Своєчасне погашення заборгованості ускладнюється форс-мажорними обставинами, викликаними військовою агресією Російської Федерації проти України. За угодою сторін Договір пролонговано до 30.06.2023. Згідно з положеннями Облікової політики Біржі було оцінено рівень кредитного ризику боржника та рівень дефолту, на підставі зроблених розрахунків нараховано резерв кредитних збитків в сумі 12 тис. грн.

Протягом 4-го кварталу 2022 року було укладено Договір між Біржею та фізичною особою про продаж Біржею частину своєї частки у статутному капіталі ТОВ

«Українська біржа» в розмірі 98,9351%. Сума Угоди склала 13 500 000 грн., сума дебіторської заборгованості фізичної особи станом на 31.12.2022 р. складає 13 500 000 грн. Згідно положень Облікової політики з урахуванням визначеного рівня кредитного ризику та рівня дефолту було проведено нарахування резерву кредитних збитків в сумі 368 тис. грн.

Щодо вищезазначених заборгованостей також було проведено їх дисконтування.

Нижче наведено дані про дебіторську заборгованість за платежами до бюджету, виданими авансами та за нарахованими процентами за банківськими овернайтами.

	На 31.12.2022	На 31.12.2021
Дебіторська заборгованість за наданими авансами в т.ч. за:	1 761	2 754
- операційну оренду та обслуговування приміщень		123
- професійні послуги(в т.ч. розробка ПЗ)	1 700	2 619
- послуги зв'язку	8	4
- інформаційні послуги	25	3
- інші послуги	28	5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	176	174
в т.ч. з податку на прибуток	173	173
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів – банківських % за депозитами та за купоном ОВДП	219	210

Біржа має договори із сторонніми розробниками на створення програмного забезпечення для подальшого покращення організації торгів на фондовому та строковому ринках. Заборгованість за нарахованими банківськими процентами є короткостроковою та погашається в перших числах місяця, наступним за місяцем нарахування. Виплати за купонами ОВДП в умовах дії воєнного стану відбувались вчасно, виплату гарантовано Міністерством фінансів України, очікувані кредитні збитки дорівнюють нулю.

6.7 Грошові кошти та їх еквіваленти

Біржа має поточні рахунки в державних банках – АБ «Укргазбанк», АТ «Ощадбанк» та АТ «Укрексімбанк». Основна сума залишку грошових коштів на кінець звітного періоду була в АБ «Укргазбанк» та АТ «Укрексімбанк» (більш ніж 99% від загальної суми коштів). Кошти на депозитних рахунках станом на 31.12.2022 р. відсутні. Наразі є висока ймовірність зміни рейтингу банків в бік зниження, що може бути обумовленим зниженням суверенного рейтингу України. Це пов'язано з військовим вторгненням та його кредитними наслідками. Станом на звітну дату

рейтинг АБ «Укргазбанк» за даними Міжнародного агентства Fitch Raitings складає рівень В, що означає середній рівень надійності банку. Довгостроковий рейтинг АТ «Укрексімбанк» за даними того ж агентства знаходився на рівні AA(ukr), що свідчить про достатньо стабільну позицію банку в теперішніх складних умовах.

Біржа вважає, що на звітну дату ситуація в обслуговуючих її банках є достатньо стабільною та контрольованою. Кредитний ризик є низьким, резерв очікуваних кредитних збитків є несуттєвим, тому дана стаття фінансової звітності не коригувалась, що надає можливість припущення, що справедлива вартість грошових коштів станом на звітну дату дорівнює їх номінальній вартості.

	На 31.12.2022	На 31.12.2021
<i>Грошові кошти на поточних рахунках в банках</i>		
Власні кошти Біржі в українських державних банках, грн.	961	912
Власні кошти Біржі в українських державних банках, USD.	167	81
Кошти учасників строкового ринку в українських державних банках, грн.	1 637	2 872
<i>Всього грошових коштів на поточних рахунках в банках</i>	2 765	3 865
<i>Короткострокові депозити, депозити з можливістю дострокового розірвання та овернайти</i>		
Власні кошти в українських державних банках		
Кошти учасників строкового ринку в українських державних банках		
<i>Всього короткострокових депозитів та депозитів з можливістю дострокового розірвання - резерв кредитних збитків</i>		
<i>Всього грошові кошти та їх еквіваленти без урахування резерву</i>	2 765	3 865

6.8. Статутний капітал

Станом на 31.12.2022 р. Статутний капітал Біржі складає 50 006 000 гривень, він повністю сплачений грошовими коштами.

Всі акції Біржі прості іменні та випущені у бездокументарній формі. Акціонери простих акцій мають право одного голосу за акцію.

	На 31.12.2022		На 01.01.2022	
	Кількість акцій	%	Кількість акцій	%
Акціонери, що володіють пакетом більш як 5%	26 747	53,487	26 747	53,487
Акціонери, що володіють пакетом менш ніж 5%	23 259	53,487	23 259	46,513

6.9. Поточні зобов'язання та забезпечення

	На 31.12.2022	На 01.01.2022
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями(оренда офісного приміщення)	175	
Кредиторська заборгованість за отримані послуги	193	191
Кредиторська заборгованість за одержаними авансами	2	1
Кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями		
Поточні забезпечення (в т.ч. резерв відпусток)	920	656
Розрахунки з бюджетом (ПДВ та ЄСВ)		88
Розрахунки з оплати праці		
Інші поточні зобов'язання	1 637	2 872
- в т.ч. зобов'язання щодо повернення коштів гарантійного забезпечення учасникам строкового ринку)	1 637	2 872
Всього поточних зобов'язань та забезпечень	2 927	3 808

Поточні забезпечення включають зобов'язання з оплати відпусток працівникам, які Біржа буде сплачувати у майбутньому при наданні відпусток, або у вигляді компенсації у разі звільнення працівників, по яким залишились невикористані відпустки.

До складу інших поточних зобов'язань віднесено в т.ч. гарантійне забезпечення. Воно є обов'язковою умовою операцій на строковому ринку – засобом забезпечення зобов'язань за строковими контрактами. На відповідних розділах грошового реєстру Біржею враховується або кредиторська заборгованість Біржі перед Учасниками біржових торгів (членів Біржі) на строковому ринку (зобов'язання Біржі по перерахуванню грошових коштів Учасникам біржових торгів), або дебіторська заборгованість Учасників біржових торгів на строковому ринку перед Біржею (зобов'язання Учасників біржових торгів на строковому ринку по перерахуванню грошових коштів Біржі). Гроші, що перераховуються Учасниками та повертаються ним за їх вимогою, не призводять до виникнення доходів та витрат Біржі, так як належать Учасникам та не впливають на зміни у власному капіталі Біржі.

6.10. Доходи

	2022 рік	2021 рік
Доходи на фондовому ринку	136	201
Доходи на строковому ринку	3	6
Доходи від продажу біржової інформації	1 726	1 497
Технічна та інформаційна підтримка	474	564
Інші доходи на фондовому ринку	39	121
<i>Всього чистий дохід від реалізації робіт та послуг</i>	2 378	2389

До складу чистих доходів від реалізації робіт та послуг відносяться доходи, що отримуються Біржею як організатором торгів: біржовий збір на фондовому ринку, послуги підключення до ЕТС та інформаційно-технічне супроводження, інші послуги (що наявні в преїскуранті тарифів біржі), а також поставка біржової інформації іншим юридичним особам (в т.ч. нерезидентам) на підставі укладених договорів.

	2022 рік	2021 рік
Доходи за депозитами в банках	19	145
Доходи від курсової різниці	20	
Доходи від операцій з цінними паперами та корпоративними правами	11 975	12 982
Доходи від дисконтування дебіторської заборгованості	733	178
Доходи від суборенди	23	81
Інші операційні доходи		
<i>Всього інших операційних доходів</i>	12 770	13 386
Нарахування купонного доходу за ОВДП	1 824	1 476
Дисконтування фінансової допомоги та амортизація дисконту ОВДП, інше	53	32
Інше	4	
<i>Всього інших доходів</i>	1881	1 508
<i>Дохід від участі в капіталі</i>	414	226
<i>Інші фінансові доходи</i>		

При визначенні статей доходів та витрат Біржа керується положеннями МСБО 7. До складу інших операційних доходів відносяться доходи, що виникають при дисконтуванні дебіторської заборгованості, доходи від суборенди, доходи за

операціями з цінними паперами та корпоративними правами, курсові різниці на нетто-основі та банківські проценти до отримання.

До складу інших доходів віднесено доходи від нарахування купонного доходу за довгостроковими фінансовими активами, дисконтування фінансової допомоги дочірньому підприємству та доходи від амортизації дисконту ОВДП. Також інші доходи включають доходи від списання безнадійної кредиторської заборгованості, інші доходи, що не можна віднести до операційних.

До складу фінансових доходів відносяться доходи, що виникають за операціями фінансової оренди (офісне приміщення).

Дохід від участі в капіталі включає дохід від інвестиції в асоційоване підприємство, облік якої ведеться за методом участі в капіталі.

6.11. Витрати

Біржа вважає за потрібне більш детально розкрити складові найбільш суттєвих витрат, що є складовими Звіту про фінансові результати за 2022 рік, сума яких за звітний період відповідає сумі рядка «Разом» розділу III «Елементи операційних витрат» – 21 949 тис. грн.

<u>Операційні витрати</u>	2022 рік	2021 рік
Витрати на утримання персоналу	4 444	3 843
Платежі по утриманню офісного приміщення до 1 06.2021 та з 1.06.2022	222	42
Платежі за операційною орендою та утриманням офісного приміщення з 1.06.2021 р. та до 31.05.2022	455	305
Амортизаційні відрахування	1 180	851
Амортизація права використання офісного приміщення до 31.05.2021 р. та з 1.06.2022	294	157
Розвиток бізнесу		121
Професійні, інформаційні та телекомунікаційні послуги	1 566	1 215
в т.ч. витрати на ЦОД	1 243	590
в т.ч. аудиторські послуги	54	254
ПДВ, що не відшкодовується з бюджету, мита та інші платежі до бюджету	440	532
Інші операційні витрати(в т.ч. адміністративні послуги та роялті)	329	493
<i>Всього операційних витрат</i>	8 929	7 559

<u>Інші операційні витрати</u>	2022 рік	2021 рік
Від’ємні курсові різниці		53
Дисконтування дебіторської заборгованості	1 304	671
Резерв кредитних збитків	142	148
Витрати за операціями з цінними паперами та корпоративними правами	11 540	
Інші	5	
<i>Всього інших операційних витрат</i>	<i>12 991</i>	<i>872</i>
<u>Фінансові витрати</u>	29	7
<u>Інші витрати</u> (амортизація фінансової допомоги та дисконтування премії за ОВДП)		29

Витрати на утримання персоналу включають заробітну плату, відрахування на соціальні заходи та нарахування резерву відпусток (поточні забезпечення).

Біржа завершила договір оренди приміщення з фізичною особою Рогач В.Л., який було укладено до 31 травня 2021 р. Біржа до закінчення цього строку визнавала суму орендних платежів за приміщення до кінця строку дії оренди як свої зобов’язання за теперішньою вартістю. Орендна плата за використання приміщення була стандартною та не відрізнялась від орендної плати інших орендарів. З 1 червня 2021 р. Біржею було укладено короткостроковий Договір оренди з ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках», Договір було укладено до 31.05.2022 р., але проведено лонгацію договору на наступний рік, починаючи з 1 червня 2022 р. Біржа застосовує вимоги параграфів 22-49 МСФЗ 16 та визнає витрати за фінансовою орендою.

До складу операційних витрат Біржа включає в т.ч. професійні витрати. Сюди входять витрати на професійні послуги, в т.ч. аудиторські послуги, витрати на ЦОД, Розрахункового центру, РКО, інформаційно-консультаційні послуги та послуги технічної підтримки.

До складу інших операційних витрат додатково віднесено витрати, що виникають при дисконтуванні дебіторської заборгованості. Також сюди включаються витрати на створення резервів кредитних збитків, сплачені штрафи, від’ємні курсові різниці на нетто-основі, витрати при продажу валюти, результат операцій з ЦП та корпоративними правами, інші витрати, які не відносяться до складу основних операційних витрат. При розрахунку фінансового результату за операцією розірвання договору купівлі-продажу частки в Статутному капіталі ТОВ «Товарна біржа» було враховано суму штрафу в сумі 1,5 млн. грн. (утримано із суми часткової оплати, що надійшла до моменту розірвання).

У складі інших витрат відображаються витрати, визнані при дисконтуванні фінансової допомоги дочірньому підприємству, дисконтуванні премії при придбанні ОВДП, збитки при знеціненні активів.

До складу фінансових витрат віднесено витрати, що виникають за операціями фінансової оренди, а саме сума нарахованих процентів.

6.12. Рух грошових коштів

Додаткове розкриття найбільш суттєвих статей Звіту про рух грошових коштів, в т.ч. «Інші надходження», «Інші витрачання», розділу «Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності» у Звіті про рух грошових коштів за прямим методом за 2022 рік:

Стаття	Код	2022 рік	2021 рік
<i>Надходження від реалізації робіт та послуг</i>	3000	787	707
<i>Надходження авансів від покупців та замовників</i>	3015	1 694	1 866
<i>в т.ч. авансові платежі за договорами поставки інформації нерезидентам</i>		1 338	1 276
<i>Надходження від зарахування відсотків за депозитними договорами, договорами овернайт та за залишками коштів на поточних рахунках</i>	3025	30	149
<i>Отримання гарантійного забезпечення учасників строкового ринку, перераховане для участі в торгах</i>	3095	209	468
<i>Інші надходження</i>	3095	503	36
<i>Витрачання на оплату робіт та послуг (послуги обслуговування офісного приміщення, інші професійні послуги)</i>	3100	(2 477)	(1224)
<i>Витрачання на оплату авансів (професійні послуги, в т.ч. -послуги по створенню програмних продуктів, утримання обладнання в ЦОД, інші професійні послуги)</i>	3135	(3060)	(3 978)
<i>Інші витрачання</i>	3190	(1 957)	(1 946)
<i>Погашення та продаж ОВДП та часткова оплата реалізованих корпоративних прав</i>	3200	5 720	19 435
<i>Продаж необоротних активів</i>	3205		435
<i>Надходження від погашення купонів за ОВДП</i>	3215	2 155	1 996
<i>Інші надходження</i>	3250		1 050
<i>Всього надходжень від інвестиційної діяльності</i>		7 875	22 916
<i>Придбання ОВДП та частки в асоційованому підприємстві</i>	3255		(20 691)

<i>Створення та придбання програмних продуктів</i>	3260		(4 546)
<i>Надання поворотної фінансової допомоги ТБ «Українська біржа»</i>	3290		(475)
<i>Всього витрачань від інвестиційної діяльності</i>			(25 712)
<i>Находження від власного капіталу – кошти отримані від учасників розміщення додаткової емісії простих іменних акцій існуючої номінальної вартості</i>	3300		9 000
<i>Інші платежі (фінансова оренда-платежі за оренду приміщення)</i>	3390	(358)	(259)

6.13. Власний капітал

Структура та рух власного капіталу протягом 2022 року були наступними:

Найменування статті	Станом на 01.01.2022	Зміни(+ або -)	Станом на 31.12.2022
Зареєстрований капітал	50 006		50 006
Резервний капітал	389		389
Капітал у дооцінках	314	(7)	307
Прибуток (непокритий збиток)	(1 189)	(4 506)	(5 695)
<i>Разом</i>	49 520	(4 513)	45 007

Нижче наводяться дані про структуру та рух капіталу за 2021 рік:

Найменування статті	Станом на 01.01.2021	Зміни(+ або -)	Станом на 31.12.2021 р.
Зареєстрований капітал	41 006	9 000	50 006
Резервний капітал	389		389
Капітал у дооцінках	325	(11)	314
Непокритий збиток	(10 231)	9 042	(1 189)
<i>Разом</i>	31 489	18 031	49 520

Біржа не робила відрахувань до резервного капіталу з прибутку, отриманого у 2022 році у зв'язку з тим, що відсутнє рішення зборів акціонерів з цього питання.

7. Розкриття іншої інформації

7.1. Розкриття інформації про пов'язані сторони

У відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона має можливість контролювати іншу сторону або чинити значний вплив на діяльність іншої сторони в процесі прийняття фінансових або операційних рішень. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

До складу пов'язаних сторін Біржа відносить ключовий управлінський персонал (членів Правління Біржі). Біржа розкриває інформацію щодо заробітної плати управлінському персоналу (загальною сумою) за звітний рік. Частка управлінського персоналу (членів Правління) в статутному капіталі АТ «Українська біржа» складає 6,903171 % (Голова Правління Єршов А.М.).

Біржа вважає пов'язаними сторонами суб'єктів господарювання, що прямо або опосередковано мають частку в статутному капіталі не менше ніж 25% та розкриває інформацію щодо отриманих та наданих послуг (загальною сумою за рік) та стан дебіторської та кредиторської заборгованості на кінець звітного періоду.

Біржа розкриває інформацію про операції з ТОВ «Ю.БІЗ» у зв'язку з наявністю суттєвого впливу на діяльність Товариства, що є підставою для віднесення Товариства до складу пов'язаних осіб.

Станом на звітну дату відсутні акціонери, що володіють 25% і більше акцій Біржі, в результаті чого їх контроль окремих осіб або значний вплив на діяльність Біржі та її фінансові результати діяльності відсутні.

Інформація щодо операцій з ТОВ «Ю.БІЗ»:

1 липня 2021 р. між Біржею та ТОВ «Ю.БІЗ» було укладено Договір щодо передачі Біржею у власність виключних майнових прав на програмне забезпечення. Вартість НМА складає 1 772 тис. грн., станом на звітну дату непрострочена дебіторська заборгованість складає 1 338 тис. грн., на неї нараховано резерв кредитних збитків в сумі 13,4 тис. грн. та проведено дисконтування заборгованості.

Інформація щодо виплат ключовому управлінському персоналу за 2022 рік .

	2022 рік	2021 рік
Заробітна плата	1 238	1 435
Нарахування ЄСВ на фонд ЗП	273	316
<i>Всього виплат</i>	<i>1 511</i>	<i>1 751</i>

Заборгованість по виплатам ключовому персоналу Біржі станом на 31.12.2021 та 31.12.2022 рр. відсутня.

7.2. Цілі та політики управління фінансовими ризиками

Управління ризиками має першочергове значення для ведення бізнесу Біржі і є важливим елементом її діяльності та суттєво впливає на ступінь невизначеності безперервності її діяльності. Програма управління ризиками сконцентрована на непередбачуваності фінансових ринків і націлена на мінімізацію потенційного негативного впливу на фінансові показники Біржі. Оперативний та юридичний контроль мають на меті забезпечувати належне функціонування внутрішньої політики та процедур з метою мінімізації операційних і юридичних ризиків. Діяльність Біржі пов'язана з різними фінансовими ризиками: операційним ризиком, ринковим ризиком, кредитним ризиком, ризиком ліквідності та ризиком проведення операцій на строковому ринку.

Політика з управління ризиками орієнтована на визначення, аналіз і управління ризиками, з якими стикається Біржа, на встановлення контролю за ризиками, а також постійний моніторинг за їх рівнем, дотриманням встановлених обмежень та впровадження заходів щодо їх мінімізації.

На Біржі створена Служба внутрішнього аудиту (контролю), діяльність якої здійснюється відповідно до Положення про таку службу.

В умовах військової агресії Російської Федерації управління ризиками має ключове значення для підтримки операційних процесів Біржі та її діяльності в цілому.

7.2.1. Операційні ризики

Біржа розглядає операційний ризик як імовірність виникнення збитків або додаткових втрат чи недоотримання запланованих доходів. Цей ризик пов'язаний з прямими або непрямими витратами Біржі. На нього також впливають різні причини, що стосуються операційних процесів, персоналу, технологій та інфраструктури, а також залежить від зовнішніх факторів, які не є кредитними, ринковими ризиками чи ризиками ліквідності – таких як зміна законодавчих і нормативних вимог, загальноприйнятих стандартів корпоративної поведінки або ІТ помилок. Достатньо високим вважається ризик додаткових витрат для мотивації ключових співробітників, звільнення яких може негативно вплинути на розвиток та підтримку бізнесу, зважаючи на унікальність їх знань та навичок. Також ризиком є неможливість в короткі строки знайти на ринку спеціалістів необхідного профілю та кваліфікації для їх заміни.

Управління операційним ризиком забезпечується дотримання внутрішніх політик і процедур, які призначені для пом'якшення зовнішніх і внутрішніх факторів ризику. Рішення про вчинення значних правочинів приймаються відповідно до норм Статуту Біржі.

Мета управління операційними ризиками полягає у тому, щоб уникнути фінансових втрат і збитків для репутації, підвищити загальну фінансову ефективність та запровадити таку процедуру контролю, що не обмежить ініціативу співробітників Біржі.

Біржа проводить виважену політику підбору кваліфікованих кадрів, постійно проводить навчання та підвищення кваліфікації персоналу. Всі повноваження

персоналу є чітко регламентованими та контрольованими. Біржею впроваджено системи електронного документообігу ВЧАСНО та АСКОД.

Юридичний департамент Біржі вживає всіх необхідних заходів для дотримання Біржею вимог законодавства. Судові позови станом на звітну дату відсутні.

Біржа здійснює професійну діяльність відповідно до законодавства України, Правил Біржі, невід'ємною частиною яких є «Положення про систему заходів щодо зниження ризиків невиконання зобов'язань за строковими контрактами».

З початку військового стану управлінський персонал Біржі відслідковує можливі операційні ризики та вживає всіх заходів для їх мінімізації. Всі структурні підрозділи Біржі працюють злагоджено в режимі он-лайн, та при необхідності - в звичайному робочому режимі.

7.2.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик включає три типи ризику: *валютний ризик*, *відсотковий ризик та інший ціновий ризик*. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Біржа може зазнавати ринкових ризиків у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти. Управлінський персонал Біржі аналізує фінансові активи перед їх придбанням та відстежує подальшу інформацію з врахуванням існуючих нормативних обмежень щодо напрямів інвестування для фондової біржі, поточних та прогнозних цін та відсоткових ставок, рівня ліквідності, диверсифікації інвестиційного портфелю. Біржа у відповідності до вимог МСФЗ 7 «Фінансові інструменти - розкриття інформації» проводить аналіз зміни фінансового результату при зміні одного з факторів ризику на об'єктивний показник, вважаючи, що всі інші фактори залишаються незалежними та незмінними.

Валютний ризик пов'язаний із коливаннями валютних курсів та їх впливом на фінансовий результат Біржі. Біржа на момент складання звітності має дебіторську заборгованість за зовнішньоекономічним договором постачання інформації, ціна якого зафіксована в доларах США.

В період воєнного стану Кабінетом Міністрів України (далі – Урядом) та НБУ були прийняті заходи щодо мінімізації рівня зростання інфляції, в тому числі тимчасова фіксація обмінного курсу гривні, яка стримує ймовірне погіршення очікувань та подорожчання імпортованих товарів. Біржа на момент складання річної фінансової звітності має кошти на банківських рахунках в іноземній валюті - доларах США.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Біржа контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсязі активів. Управлінський персонал Біржі відстежує коливання курсів валют на постійній основі та приймає оперативні рішення щодо зміни структури активів у разі необхідності. Оцінка валютних ризиків здійснюється на підставі аналізу чутливості.

Гривня/ 1 долар США	31.12.2022	31.12.2021
	36.5686	27.2782

Станом на 31.12.2022 р. валютна складова балансової вартості активів Біржі була представлена таким чином (валютна складова в зобов'язаннях відсутня):

<i>Активи</i>	На 31.12.2022			На 31.12.2021		
	<i>UAH</i>	<i>USD у гривневому еквіваленті Курс 36.5686</i>	<i>РАЗОМ</i>	<i>UAH</i>	<i>USD у гривневому еквіваленті Курс 27.28</i>	<i>РАЗОМ</i>
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 598	167	2 765	3 784	81	3 865
Основні засоби та нематеріальні активи	14 386		14 386	11 805		11 805
Інші фінансові інвестиції	2 313		2 313	1 905		1 905
Поточні інвестиції - резерв під очікувані кредитні збитки	12 757		12 757	18 789 (94)		18 789 (94)
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1 761		1 761	2 754		2 754
Дебіторська заборгованість за послуги - резерв під очікувані кредитні збитки	62 (17)	82	144 (17)	104 (17)	57	161 (17)
Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами - дисконтування	219		219	210		210
Інша поточна дебіторська заборгованість - резерв під очікувані кредитні збитки - дисконтування	14 838 (380) (1 062)		14 838 (380) (1 062)	13 752 (143)		13 895 (143)
Інші активи	34		34	24		24
Сплачені авансові внески по податку на прибуток та ПДВ	176		176	174		174
Всього активів	47 686	249	47 934	53 190	138	53 328
Частка активів в валюті		0,52 %			0,26%	

Аналіз чутливості до валютних ризиків проведено на основі історичних даних щодо волатильності курсів іноземних валют.

Управлінський персонал Біржі відстежує коливання курсів валют на постійній основі та приймає оперативні рішення щодо зміни структури активів у разі необхідності. Біржа визначила, що обґрунтовано можливим є коливання валютного курсу ± 20 відсотків.

Слід зважати на те, що Національний банк України ввів ряд тимчасових обмежень з 24 лютого 2022 року через напад Росії та запровадження воєнного стану. Вони передбачають, зокрема, призупинення роботи валютного ринку крім операцій продажу іноземної валюти клієнтам та фіксований курс починаючи з 24 лютого 2022 р. - 29,2549. Відповідні дії були необхідними для забезпечення надійного та стабільного функціонування фінансової системи країни та максимального забезпечення діяльності Збройних Сил України, а також безперебійної роботи об'єктів критичної інфраструктури. Національний банк України з 9:00 21 липня 2022 року скорегував офіційний курс гривні до долара США на 25% до 36,5686 грн/дол. США з огляду на зміну фундаментальних характеристик економіки України під час війни та зміцнення долара США до інших валют. Такий крок дав змогу збільшити конкурентоспроможність українських виробників, зблизити курсові умови для різних груп бізнесу та населення та підтримати стійкість економіки в умовах війни.

Валюта	Сума активів в валюті, тис. грн.	Стандартне відхилення % зміни		Потенційний вплив на активи	
		+	-	Сприятливі зміни (збільшення вартості)	Несприятливі зміни (зменшення вартості)
На 31.12.2022					
Долар США	249	+20	-20	49,8	-49,8
На 31.12.2021					
Долар США	138	+9,1	-9,1	13,0	-13,0

Аналіз показує вплив можливих змін у валютних курсах по відношенню до гривні на звіт про прибутки та збитки. Вплив на показник власного капіталу не відрізняється від впливу на звіт про прибутки та збитки. Негативні суми в таблиці відображають потенційно можливе чисте зменшення у звіті про прибутки та збитки, а позитивні – можливе чисте збільшення.

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Управлінський персонал Біржі усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Біржі, так і на справедливу вартість її чистих активів. Біржа вважає, що головним чином зміна процентних ставок впливає

на залучені кредити та позики, змінюючи або їх справедливу вартість (боргові зобов'язання з фіксованою ставкою проценту), або майбутні грошові потоки коштів за ними (боргові зобов'язання із змінною процентною ставкою). Також може бути суттєвим зміна процентних ставок за розміщеними депозитами. Станом на звітну дату Біржа не мала кредитів та інших залучених коштів, а також депозитних рахунків в банках.

Ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від реалізації фінансових інструментів коливатимуться внаслідок зміни ринкових цін, незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Інший ціновий ризик виникає від фінансових інструментів унаслідок змін у товарних цінах або цінах на власний капітал. Біржа не має фінансових інструментів, які спричиняють ціновий ризик власного капіталу (він не утримується в іншого суб'єкта господарювання та його не інвестовано в траст, що у свою чергу утримує інвестиції в інструменти власного капіталу), також відсутні форвардні контракти, опціони та свопи, пов'язані з власним капіталом. Біржа вважає, що наявні інвестиції в акції ПАТ «Розрахунковий центр» та ТОВ «Ю.БІЗ» також не спричиняють цінового ризику станом на звітну дату. Основним методом оцінки цінового ризику товарних цін є аналіз чутливості. Чутливість прибутків та збитків що виникають внаслідок зменшення корисності доступних для продажу фінансових активів розкривається у разі їх наявності.

Управлінський персонал Біржі аналізує ринок фінансових інструментів перед їх придбанням та відстежує подальшу інформацію з врахуванням існуючих нормативних обмежень щодо напрямів інвестування для фондової біржі, поточних та прогнозних цін та відсоткових ставок, рівня ліквідності, диверсифікації інвестиційного портфеля.

З моменту введення військового стану активність на ринку суттєво знизилась, ціновий ринок також мав таку тенденцію.

7.2.3. Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик того, що Біржа понесе фінансові збитки, оскільки контрагенти не виконують свої зобов'язання за фінансовими інструментами або клієнтськими договорами.

Кредитний ризик притаманний таким інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, ОВДП та дебіторська заборгованість. Невизначеність щодо потенційних майбутніх економічних сценаріїв в умовах воєнного стану та його вплив на кредитні збитки вимагають врахування додаткових економічних сценаріїв під час розрахунку очікуваних кредитних збитків. Згідно з пунктом 5.5.17 МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» оцінка очікуваних кредитних збитків базується на обґрунтовано необхідній та підтвердженій інформації про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, яка може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату, що неможливо забезпечити в умовах активних бойових дій в країні.

В умовах активних бойових дій на території України виникає значний ризик фізичного пошкодження активів або відсутність доступу до них, а також ризик знецінення активів через зменшення суми очікуваного відшкодування.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Біржі є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовується доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. З урахуванням військових дій така оцінка проводиться щомісяця для прийняття відповідних рішень управлінським персоналом.

Біржа контролює на постійній основі стан дебіторської заборгованості, юридичний департамент до початку військових дій здійснював претензійну роботу щодо стягнення заборгованості.

Біржа створює резерви під кредитні збитки згідно положень Облікової політики та з урахуванням поточної ситуації, керуючись принципом обачності.

Біржа вважає, що наступні складові статей балансу схильні до кредитного ризику у зв'язку з можливістю невиконання контрагентами своїх зобов'язань, що може вплинути на майбутні грошові потоки від фінансових інструментів:

	На 31.12.2022	На 31.12.2021
Грошові кошти та їх еквіваленти - резерв під кредитні збитки	2 765	3 865
Інші фінансові інвестиції	2 313	1 905
Поточні інвестиції в ОВДП - резерв під очікувані кредитні збитки	12 757	18 789 (94)
Дебіторська заборгованість за розрахунками - резерв під очікувані кредитні збитки	144 (17)	161 (17)
Інша поточна дебіторська заборгованість -резерв під очікувані кредитні збитки - дисконтування	14 838 (380) (1 062)	14 895 (143)

Станом на 31.12.2022 поточні рахунки Біржі відкрито в державних банках – АБ «Укргазбанк», АТ «Ощадбанк» та АТ «Укрексімбанк». Основна сума залишку грошових коштів на кінець звітного періоду була в АБ «Укргазбанк» та АТ «Укрексімбанк» (більш ніж 99% від загальної суми коштів). Коштів на депозитних рахунках станом на 31.12.2022 р. не було. Банківська система України діяло достатньо стабільно протягом дії воєнного стану.

Станом на звітну дату Біржа має на балансі 6 180 шт. ОВДП UA40000201255 номінальною вартістю 1000 грн. зі строком погашення 24.05.2023 р. та 6 532 шт. ОВДП UA40000213227 номінальною вартістю 1000 грн. зі строком погашення 01.11.2023 р.

Облігації утримуються до погашення та обліковуються за амортизованою собівартістю. Погашення ОВДП гарантується державою, вони є ліквідними фінансовими інструментами. Під час дії військового стану держава вчасно погашала ОВДП та проводила виплату купонного доходу. Інша поточна дебіторська заборгованість (неторговельна) не є простроченою, резерв кредитних ризиків сформовано керуючись положеннями Облікової політики Біржі.

7.2.4. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності являє собою ризик, з яким Біржа може зіткнутися при залученні коштів для виконання своїх зобов'язань.

Мета Біржі по управлінню ліквідністю передбачає підтримку достатнього обсягу грошових коштів та ліквідних активів, наявність максимального забезпечення, що є достатнім для виконання своїх зобов'язань у строк без виникнення неприйнятних збитків або репутаційного ризику. Управлінський персонал Біржі здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Біржа аналізує терміни платежів за дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, своїми зобов'язаннями, а також прогнозує потоки грошових коштів від операційної діяльності.

Біржа станом на 31.12.2022 року мала пруденційний показник абсолютної ліквідності 8,2208 ($n \geq 0,5$). Біржа має високоліквідні активи у вигляді грошових коштів та ОВДП, яка значно перевищує об'єм поточних зобов'язань.

Нижче наведено узагальнену інформацію про договірні недисконтовані платежі за фінансовими зобов'язаннями Біржі, погашення яких пов'язане з ризиком ліквідності, в розрізі строків погашення цих зобов'язань.

Рівень суттєвості поточної кредиторської заборгованості є незначним відносно договірної суми зобов'язань.

На 31.12.2022 Кредиторська заборгованість:	<i>На вимогу - менше 1 місяця</i>	<i>Від 1 до 6 місяців</i>	<i>Від 6-12 місяців</i>	<i>Більше 1 року</i>	<i>Невизначений термін</i>	<i>Разом</i>
за роботами та послугами	193					193
за одержаними авансами	2					2
перед бюджетом						
за довгостроковими зобов'язаннями	-	175				175
За заробітною платою						

За поточними забезпеченнями	920					920
Всього	1 115	175				1 290
На 31.12.2021 Кредиторська заборгованість:	<i>На вимогу - менше 1 місяця</i>	<i>Від 1 до 6 місяців</i>	<i>Від 6-12 місяців</i>	<i>Більше 1 року</i>	<i>Невизначений термін</i>	<i>Разом</i>
за роботами та послугами	191					191
за одержаними авансами	1					1
перед бюджетом	88					88
за довгостроковими зобов'язаннями						
За поточними забезпеченнями	656					656
Всього	936					936

7.2.5. Ризики проведення операцій на строковому ринку

Гарантії виконання зобов'язань учасників торгів строкового ринку базуються на системі управління ризиками, яка має на меті:

- надійне зберігання грошових коштів учасників ринку;
- ефективність розрахунково-клірингових процедур.

Система управління ризиками вирішує такі задачі:

- відповідність операцій вимогам законодавства та нормативно-правовим актам НКЦПФР;
- виконання Біржею та учасниками торгів своїх зобов'язань при будь-якій ринковій кон'юктурі;
- доступність строкового ринку для будь-якої категорії учасників торгів та їх клієнтів;
- оперативність проведення операцій на строковому ринку, в т.ч. повернення коштів клієнтів за їх заявою;
- мінімізація витрат учасників торгів.

Грошові кошти учасників строкового ринку та їх клієнтів обліковуються на окремому банківському рахунку та використовуються виключно для проведення операцій учасниками строкового ринку. Вибір банку проводиться з переліку банків, де Біржа має право відкриття рахунків, що затверджується рішенням Біржової ради.

Згідно з Правилами торгівлі в секції строкового ринку Біржа зобов'язується оперативно повернути кошти учасникам строкового ринку на вимогу, що надсилається учасником через електронну торговельну систему. При здійсненні операцій на

строковому ринку Біржа керується Правилами торгівлі в секції строкового ринку, що затверджуються Біржовою радою та реєструються НКЦПФР.

Станом на звітну дату операції на строковому ринку не проводились.

	На 31.12.2022	На 01.01.2022
Інші поточні зобов'язання (в т.ч. зобов'язання щодо повернення коштів гарантійного забезпечення учасникам строкового ринку)	1 637	2 872

7.3. Управління капіталом

Ключовим завданням управління капіталом є забезпечення здатності Біржі продовжувати функціонувати як підприємство, що постійно діє, з метою отримання прибутків, а також забезпечення фінансування операційних потреб та капіталовкладень.

Біржа розглядає управління капіталом Біржі як систему принципів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з оптимальним формуванням капіталу з різноманітних джерел, а також забезпеченням ефективного його використання у діяльності Біржі. Ключові питання, що впливають на обсяг і структуру капіталу, а також джерела його формування, розглядаються Загальними зборами акціонерів та Біржовою радою, поточні рішення щодо управління капіталом приймаються Правлінням Біржі. Правління Біржі здійснює огляд структури капіталу на кінець кожного звітного періоду. Біржа може здійснювати регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу та позикових коштів. Політика управління капіталом має метою забезпечення і підтримку його оптимальної структури, зменшення витрат по залученню капіталу, а також збереження довіри інвесторів, учасників, контрагентів та кредиторів Біржі.

Управлінський персонал Біржі усвідомлює всі ризики управління капіталом в період воєнного стану та необхідність оперативно та ефективно використовувати економічні ресурси Біржі. Можливість дистанційної роботи дозволила проводити щотижня наради управлінського персоналу та приймати оперативні рішення в залежності від зміни поточної ситуації. Незважаючи на тимчасове припинення торгів після початку військової агресії Біржа продовжила роботи щодо модернізації власного програмного продукту «Торговельна система Phoenix» версії 1.0, а також розвитку сервісів на фондовому та строковому ринках Біржі. Управлінський персонал продовжує працювати над тим, щоб запропонувати учасникам ринку нові фінансові інструменти.

Протягом звітного періоду року Біржа сумлінно виконувала всі зобов'язання по відношенню до своїх контрагентів та інших суб'єктів господарювання. Вільні кошти Біржі вкладено в ліквідні ОВДП, погашення яких очікується в 2023 році.

Біржа як ліцензований учасник ринку цінних паперів, має виконувати вимоги щодо достатності капіталу, встановлені законодавством та нормативно-правовими

актами НКЦПФР. Зокрема, відповідно до частини другої статті 20 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», розмір статутного капіталу фондової біржі мав становити не менше 15 млн. грн., а розмір власного капіталу фондової біржі, що здійснює кліринг та розрахунки, має становити не менше 25 млн. гривень. Відповідно до частини третьої статті 51 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарині ринки» початковий капітал оператора організованого ринку повинен відповідати вимогам щодо його розрахунку, встановленим статтею 70 цього Закону, та вимогам щодо його розміру, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, при цьому мінімальний розмір такого початкового капіталу не може становити менше 22 мільйонів гривень. Відповідно до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на ринках капіталу - клірингової діяльності, затверджених рішенням НКЦПФР від 19.08.2021 № 665 розмір початкового капіталу ліцензіата, який провадить клірингову діяльність з визначення зобов'язань, має становити не менше 25 мільйонів гривень. Ці вимоги Біржею виконано.

Розмір власних коштів Біржі станом на 31.12.2022 відповідає вимогам Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками (затверджене рішенням НКЦПФР від 01.10.2015 № 1597). Біржа здатна утримувати достатній обсяг власних коштів для покриття витрат, ліквідних активів для покриття зобов'язань, а також достатність ресурсів для покриття операційного ризику.

Положенням щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками (затверджене рішенням НКЦПФР від 01.10.2015 № 1597) встановлено норми пруденційних показників для оцінки ризиків діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку.

Біржа згідно з Положенням № 1597 від 01.10.2015 р. щомісяця надає НКЦПФР інформацію щодо відповідності пруденційних показників Біржі, як організатора торгів, нормативним показникам та виконання нею вимог системи управління ризиками.

Станом на 31.12.2022 року пруденційні показники Біржі становили:

Норматив достатності власних коштів ($n \geq 1$)	8,3392
Коефіцієнт покриття операційного ризику ($n \geq 1$)	24,4913
Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($n \geq 0.5$)	8,2208
Розмір власних коштів (не менш ніж 18 750 000 грн.)	29 462 732

Коефіцієнт покриття зобов'язань учасників клірингу (не більше 1) не розраховувався у зв'язку з відсутністю операцій на строковому ринку.

7.4. Події після звітної дати

Продовжуються військові дії, пов'язані із вторгненням Росії на територію країни. Неможливо спрогнозувати подальший розвиток подій, що формує високі ризики діяльності суб'єктів господарської діяльності. З урахуванням цього було очікувано зміщено увагу з питання пандемії коронавірусу. Незважаючи на поступове згасання пандемії, ситуація в усьому світі продовжує залишатимуться доволі складною, економіка країни досі зазнає вплив наслідків коронакризи. Біржа надавала та надає всі

необхідні сервіси та послуги в режимі онлайн. Торговельна система Біржі, незалежно від форми доступу працівників та учасників біржових торгів, функціонує в звичному надійному режимі. Біржа продовжує активно використовувати системи електронного документообігу ВЧАСНО та АСКОД, що дозволило суттєво підвищити швидкість документообігу Біржі як з учасниками, так і з контрагентами.

З точки зору управлінського персоналу події, що відбулись після звітного періоду, дозволяють не змінювати точку зору управлінського персоналу щодо прийнятності припущення про безперервність діяльності Біржі з урахуванням всіх потенційних ризиків що формують невизначеність, про що зроблено опис в п.2.3 Приміток.

Значні правочини після звітної дати відсутні.

Після звітної дати не відбулось інших подій, які могли б вплинути на показники фінансової звітності станом на 31.12.2022 р.

Голова Правління

Головний бухгалтер

Артемій ЄРШОВ

Ольга БАЖКОВА

ДИРЕКТОР
ДОВ "ААН СЕЙЯ-КІРШ-АУДИТ"
ЗДОРІЧЕНКО І. І.